

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

J E L E N T É S

a Veszprém Megyei Önkormányzat pénzügyi helyzetének
ellenőrzéséről (43/2)

1170

2011. december

Számvevői Iroda

Iktatószám: V-3026-13/2011.

Témaszám: 1015

Vizsgálat-azonosító szám: V056018

Az ellenőrzést felügyelte:

Dr. Varga Sándor

számvevő igazgató-helyettes

Az ellenőrzést vezette:

Renkó Zsuzsanna

számvevő tanácsos

Az ellenőrzést végezték:

Péntek László

számvevő tanácsos

Szabó Leonóra Ildikó

számvevő

Szarvas Szilárd

számvevő tanácsos

A témához kapcsolódó eddig készített számvevőszéki jelentések:

címe

sorszám

Jelentés a Veszprém Megyei Önkormányzat gazdálkodási rendszerének 2009. évi ellenőrzéséről

0945

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	5
I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK	12
II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK	18
1. Az Önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatai	18
2. Pénzügyi egyensúlyi helyzet alakulása	21
2.1. A működési és felhalmozási egyensúly alakulása	23
2.2. Az Önkormányzat bevételeinek alakulása	28
2.3. Az Önkormányzat kiadásainak alakulása	30
3. Kötelezettségek bemutatása	34
3.1. A pénzügyintézetek felé fennálló kötelezettségek alakulása	34
3.2. Szállítók felé fennálló kötelezettségek alakulása	39
3.3. Egyéb kötelezettségek alakulása	40
4. A pénzügyi egyensúly megteremtése érdekében hozott intézkedések	43
5. A helyi önkormányzatok gazdálkodási rendszerének 2007. évi ellenőrzése során a pénzügyi egyensúly javítására tett szabályszerűségi és célszerűségi javaslatok hasznosulása	48

MELLÉKLETEK

1. számú melléklet Működési és felhalmozási hiány/többlet alakulása
- 2/a. számú melléklet Kimutatás az Önkormányzat CLF módszer szerint besorolt bevételeiről és kiadásairól
- 2/b. számú melléklet Kimutatás az Önkormányzat bevételeinek és kiadásainak, adósságszolgálatának alakulásáról
3. számú melléklet Az Önkormányzat 2007-2010 években megvalósított, illetve 2010. december 31-én fennálló fejlesztési feladatokhoz kapcsolódó kötelezettségeinek összegzése
4. számú melléklet Az Önkormányzat tartalékainak a pénzáramoktól függő alakulása
5. számú melléklet Veszprém Megyei Közgyűlés elnökének észrevétele
6. számú melléklet Veszprém Megyei Közgyűlés elnökének észrevételére adott válasz

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

Törvények

Áht.	az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény
ÁSZ tv.	A 2011. június 30-ig hatályos Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény (2011. július 1-től az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény)
Htv.	a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény
Ötv.	a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény
Számv. tv.	a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény

Szórövidítések

Áfa	általános forgalmi adó
APEH	Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal (2011. január 1-jétől Nemzeti Adó- és Vámhivatal/NAV)
ÁSZ	Állami Számvevőszék
BM	Belügyminisztérium
EDP hiány/egyenleg	Uniós módszertan szerinti maastrichti kritériumoknak megfelelő számítás szerinti hiány/egyenleg
EU	Európai Unió
GDP	Bruttó hazai termék
HEFOP	Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program
Hivatal	Veszprém Megyei Önkormányzati Hivatal
Illetékhivatal	Veszprém Megyei Illetékhivatal
Kórház	Veszprém Megyei Csolnoky Ferenc Kórház Nonprofit Zrt.
Közgyűlés	Veszprém Megyei Közgyűlés
KSH	Központi Statisztikai Hivatal
NGM	Nemzetgazdasági Minisztérium
OEP	Országos Egészségbiztosítási Pénztár
RFV ESCO Kft	RFV ESCO Beruházási Szolgáltató Kft.
Önkormányzat	Veszprém Megyei Önkormányzat
SNA	System of National Accounts (Nemzeti Számlák Rendszerre)
Szja	személyi jövedelemadó
SzMSz	Veszprém Megyei Önkormányzat 13/2000. (XI. 23.) számú rendelete a Veszprém Megyei Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról
Tüdőgyógyintézet	Veszprém Megyei Önkormányzat Tüdőgyógyintézete, Farkasgyepü

JELENTÉS

a Veszprém Megyei Önkormányzat pénzügyi helyzetének ellenőrzéséről

BEVEZETÉS

Az Állami Számvevőszék 2011. évtől érvényes stratégiája új irányt szabott a helyi önkormányzatok gazdálkodásának ellenőrzésében is. Az ÁSZ – küldetése és jövőképe szerint – szilárd szakmai alapokra támaszkodva értékteremtő ellenőrzéseivel és helyzetelemzéseivel az államháztartás egészében, így a helyi önkormányzati alrendszerben is elő kívánja segíteni a közpénzek és a közvagyon szabályos, gazdaságos, hatékony és eredményes hasznosítását. E folyamat részeként – a 2010. évi államháztartási hiány alakulásának összetevőire is figyelemmel – megkezdődött az önkormányzati alrendszer pénzügyi helyzetelemzése.

Az NGM 2011 áprilisában közzétett adatai szerint¹ a 2010. évi 1036,2 milliárd Ft összegű, 3,8%-os EDP (maastrichti kritériumok szerinti, Túlzott Hiány Eljárás keretében kimutatott) hiánycél nem volt tartható, az önkormányzati alrendszer tervezett meghaladó hiánya miatt a GDP arányában kifejezett államháztartási hiány 4,2%-ra emelkedett.

Az önkormányzatok költségvetési jelentése szerint 2010. első három negyedév végén az önkormányzati alrendszer pénzforgalmi hiánya 97 milliárd Ft volt a tervezett éves mérték 51%-át érte el. Bár az elmúlt években kiugróan magas hiány halmozódott fel az utolsó negyedévben, a 97 milliárd Ft-os szeptember végi hiány nem indokolta az önkormányzati alrendszer 190 milliárd Ft-ra becsült éves hiányának felülvizsgálatát. A tervezett hiány túllépése, az utolsó negyedévi 150 milliárd Ft-os pénzforgalmi hiány nem volt reálisan feltételezhető. A helyi önkormányzatok januári gyorsjelentése szerint a pénzforgalmi hiány 247,7 milliárd Ft-ot tett ki. A tervezettnél nagyobb önkormányzati pénzforgalmi hiány kialakulásában – az NGM által az éves költségvetési beszámoló elkészítéséhez kiadott tájékoztató szerint – az iparűzési adó elmaradása, a gépjárműadó, az illetékek és más bevételek tervezettnél alacsonyabb összegben teljesülése volt a meghatározó.

¹ NGM Tájékoztató Magyarország Strukturális Reformprogramjának végrehajtásáról (2011. április 1). A Tájékoztató évente két alkalommal – április és október hónapban – jelenik meg.

A megyei önkormányzatok kötelező feladatellátását többlépcsős törvényi előírások határozzák meg. A feladatokra vonatkozó szabályozás első szintjét az Ötv.², a második szintet a hatásköri³, a harmadik szintet a további ágazati, szakmai törvények (egyebek mellett az oktatási, egészségügyi, szociális) adják.

A megyei önkormányzatok a feladatellátás és a központi forráselosztás tekintetében sajátos helyet foglalnak el a helyi önkormányzati rendszerben. A megyei önkormányzat **kötelező feladatainak** egy része – így a megyében lévő természeti és társadalmi muzeális emlékek, a történeti iratok gyűjtése, őrzése, tudományos feldolgozása, a megyei könyvtári szolgáltatás, a pedagógiai és közművelődési szakmai tanácsadás és szolgáltatás, a megyei testnevelési és sportszervezési feladatellátás, a gyermek- és ifjúsági jogok érvényesítése, a gyermekvédelmi- és szociális szakellátás – az **Ötv-ből** közvetlenül levezethető kötelezettség.

A középiskolai, szakiskolai, és kollégiumi ellátás, a fogyatékos gyermekek oktatása, nevelése, gondozása az **ágazati törvény** szerint a megyei önkormányzat kötelező feladata. Azonban, ha a települési önkormányzat lát el ilyen feladatot, és arról lemond, a megyei önkormányzatnak a feladatot át kell vennie. Így a megyei önkormányzatok által ellátandó kötelező közszolgáltatások ellátásának mértékére a települési önkormányzatok döntései jelentősen kihatnak.

Az alapellátást meghaladó egészségügyi szakellátás biztosítása akkor képezi a megyei önkormányzat feladatát, ha az önkormányzati vagyon kialakításáról szóló törvényben⁴ a feladat ellátásához szükséges vagyont az önkormányzat a tulajdonába kapta.

Az **önként vállalt** feladat ellátására – mivel annak vállalása a kötelező feladatok ellátását nem veszélyeztetheti – a kötelező közszolgáltatások mértékének alakulása lényegi hatással van.

A feladat és hatáskör telepítés sajátosságai mellett a megyei önkormányzatok kialakított forrásszerkezete, a központi költségvetéstől való erőteljes függősége is determinálja az önkormányzatok feladatellátásra vonatkozó döntéseit.

A 2007-2010. években az önkormányzati feladatok ellátásának keretét biztosító **forrásszabályozás** – ennek részeként az illetékbevételeiből és a személyi jövedelemadóból való részesedés szabályai – a megyei önkormányzatok vonatkozásában nem változtak:

- A megyei önkormányzatok saját bevételein belül az **illetékbevételek** döntően az ingatlanpiac stagnálása, majd visszaesése, és egyes illetékkedvezmények bevezetése következtében – megyénként differenciált mértékben ugyan, de – 2010-re általánosan visszaestek. A **2010. évben** befolyt

² Ötv. 69-70. §-ai

³ a Htv.

⁴ Az egyes állami tulajdonban lévő vagyontárgyak önkormányzatok tulajdonba adásáról szóló 1991. évi XXXIII. törvény

39,2 milliárd Ft illetékbevétel a 2006. évben realizált 71,1 milliárd Ft illetékbevétel alig több mint 55%-a volt. A kieső bevételek pótlására az önkormányzati alrendszer szintjén történtek intézkedések, 2010-ben 5 milliárd Ft-ot, 2011-ben 1,2 milliárd Ft-ot ellentételezett a központi költségvetés. Az illetékbevételt a megyei önkormányzatok a saját folyó bevételeik között számolják el⁵.

Az illetékek kivetésének és beszedésének joga 2006. december 31-ig a megyei önkormányzatok feladata volt. A 2007. évtől a megyei illetékhivatalok illetékbeszedési feladatait az APEH vette át⁶. Az önkormányzati illetékrészesedési szabályok változatlanok maradtak, azonban az illetékbeszedés költségeit az önkormányzatok illetékbevételeiből átlagos (a Fővárosnál 4,0%-os, a megyei és megyei jogú városi önkormányzatnál 8,5%-os) kulcsot alkalmazva vonták le. E döntés következtében azon megyei önkormányzatok, amelyek a 8,5%-os költségnél kedvezőbb költség szint mellett látták el korábban ezt a feladatot, kedvezőtlenebb helyzetbe kerültek.

- Az önkormányzati alrendszer **személyi jövedelemadó**ból való részesedésének makroszintű szabályozása nem változott 2007-2010 között⁷. A helyi önkormányzatokat normatív módon megillető 32%-os részesedés visszaosztásának részletszabályai azonban a megyei önkormányzatok számára – a realgazdaság kedvezőtlen irányú folyamatai, és az államháztartás egyensúlyi helyzetére tekintettel elrendelt kormányzati intézkedések miatt – megszorító intézkedéseket jelentettek. Összesen 17 milliárd Ft – 2007-ben 10 milliárd Ft, 2010-ben további 7 milliárd Ft – szja-t vontak ki a megyei önkormányzatok gazdálkodási köréből⁸. Az átengedett személyi jövedelemadó a megyei önkormányzatok egyik bevétele.

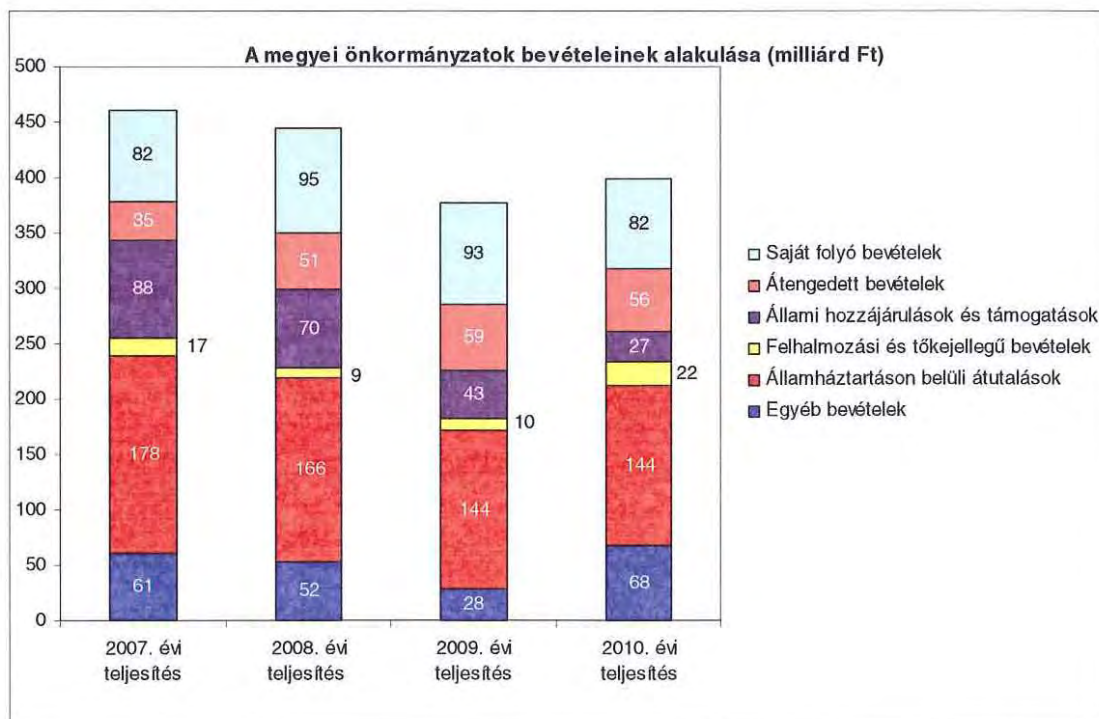
⁵ A megyei önkormányzatok illetékbevételei az önkormányzati alrendszer saját folyó bevételeiből 2007-ben 35,9 milliárd Ft-ot (61,4%-ot), 2008-ban 41,5 milliárd Ft-ot (61,7%-ot), 2009-ben 36,5 milliárd Ft-ot (62,5%-ot), 2010-ben 25,1 milliárd Ft-ot (64,1%-ot) tettek ki.

⁶ Az egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2006. évi LXI. törvény 115. §-a, amely az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 73. §-át módosította.

⁷ A megyei önkormányzatok személyi jövedelemadó részesedése az önkormányzati alrendszer átengedett bevételeiből 2007-ben 34,7 milliárd Ft-ot (7,0%-ot), 2008-ban 51,2 milliárd Ft-ot (9,2%-ot), 2009-ben 59,2 milliárd Ft-ot (9,3%-ot), 2010-ben 56,3 milliárd Ft-ot (8,3%-ot) tett ki.

⁸ A megyei önkormányzatok szja kiegészítése háromelemű. A tételes, minden megyére egységesen meghatározott összeg – az adott évek költségvetési törvényeinek 4. sz. mellékletében meghatározottak szerint – 2006-ban 593 millió Ft, 2007-ben és 2008-ban egyaránt 355 millió Ft, 2009-ben 370 millió Ft volt. A megye népesszáma után járó kiegészítés a 2006. évi 208 Ft/fő összegről 2010-re 120 Ft/fő-re, a megyei intézmények ellátottjai után járó kiegészítés 42 236 Ft/ellátottról 20 755 Ft/ellátottra csökkent.

A megyei önkormányzatok 2007-2010 között rendelkezésre álló forrásait az alábbiakban mutatjuk be:

A megyei önkormányzatok saját folyó bevételeinek részaránya – amelyek főbb elemei: az intézményi térítési díjak, az illetékbevétel, a kamatbevételek – a 2007. évi összbevételen (461 milliárd Ft) belül 17,9% volt, amely 2010-re annak ellenére 20,6%-ra nőtt, hogy az összege 82 milliárd Ft maradt. Ennek oka az volt, hogy az összbevétel a 2007. évi 461 milliárd Ft-ról 2010-re 399 milliárd Ft-ra csökkent.

Az átengedett bevételek, amelyek a megyei önkormányzatoknál a személyi jövedelemadóval való részesedést jelentették, az összbevételen belül a 2007. évi 35 milliárd Ft-ról 56 milliárd Ft-ra nőttek.

Az állami hozzájárulások és támogatások – amelyek főbb elemei: az ellátotti létszámhoz kötődő normatív állami hozzájárulások, központosított, fejezeti szinten kezelt célleírányzatból juttatott működési és fejlesztési támogatások – a 2007. évi 88 milliárd Ft-ról (19,1%-os részarányról) 2010-re 27 milliárd Ft-ra (6,8%-os részarányra) estek vissza.

A felhalmozási és tőkejellegű bevételek – tárgyi eszközök (ingatlanok és ingóságok), föld és immateriális javak, részesedések értékesítése, EU-tól átvett pénzeszközök – a 2007. évi 17 milliárd Ft-ról (3,6%-os részarányról) 2010-re 22 milliárd Ft-ra (5,4%-ra) emelkedtek.

Az államháztartáson belüli átutalások részesedése 2007-ben 178 milliárd Ft volt. 2010. év végére 34 milliárd Ft-tal csökkent, részaránya 38,6%-ról 2,6 százalékpontos csökkenés után 2010-ben 36%-ra változott. Ez a bevételi kategória

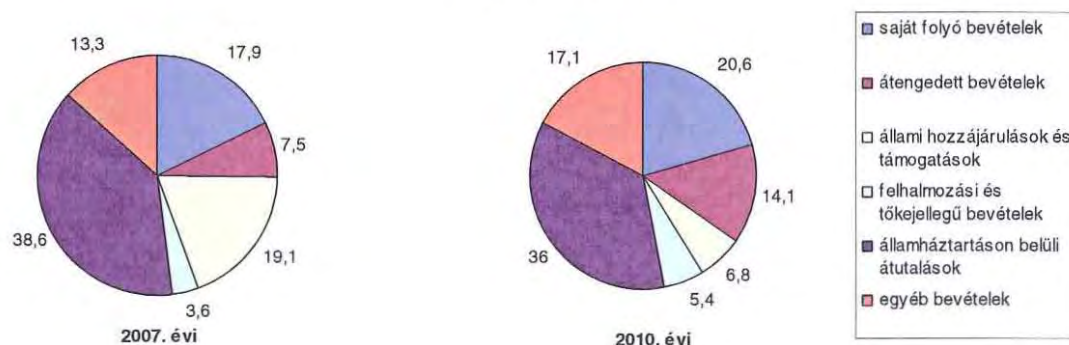
tartalmazza az egészségbiztosítási és egyéb elkülönített állami pénzalapoktól átvett forrásokat. A 2010-ben e címen elszámolt bevétel 144 milliárd Ft volt.

A megyei önkormányzatok központi költségvetésből származó bevételeinek összege 2007-ben 400 milliárd Ft volt, amely 2010. évre 331 milliárd Ft-ra (az időszak alatt összesen 69 milliárd Ft-tal) 17,3%-kal csökkent.

Az egyéb, pénzmaradványból, vállalkozási bevételekből, államháztartáson kívülről származó átutalásokból, a hitelekből, a hosszú és rövid lejáratú értékpapírok értékesítéséből származó bevételek részesedése a 2007-2010. évek viszonylatában 13,3%-ról 17,1%-ra emelkedett. Ez utóbbiak 2010. évi beszámoló szerinti összevont teljesítése 68 milliárd Ft volt⁹.

Mindezeket figyelembe véve 2007 és 2010-ben a megyei önkormányzatok forrásainak megoszlását az alábbi ábra szemlélteti:

A megyei önkormányzatok 2007-2010. évi forrásainak megoszlása (%-ban)

Annak ellenére, hogy a megyei önkormányzatok kötelezően ellátandó feladataikat 2007-hez képest kevesebb intézményben, csökkenő foglalkoztatotti létszám mellett végezték¹⁰, a jelentős bevételkiesést a - szervezési intézkedések hatására - csökkenő ráfordítások nem tudták kompenzálni. Az ellátottak száma – a szociális, gyermekvédelmi ágazat bentlakásos elhelyezést nyújtó intézményeit kivéve – eltérő mértékben ugyan, de minden ágazatban évről évre csökkent, amely a fajlagos hozzájárulások csökkenésével együtt a normatív állami hozzájárulás arányának visszaeséséhez vezetett.

A 2007-2013-as időszakra meghirdetett, vissza nem térítendő EU-s fejlesztési forrásokhoz való hozzájutás lehetősége felerősítette az önkormányzati alrendszer fejlesztési igényeit. A fokozott fejlesztési tevékenység a felhalmozási bevéte-

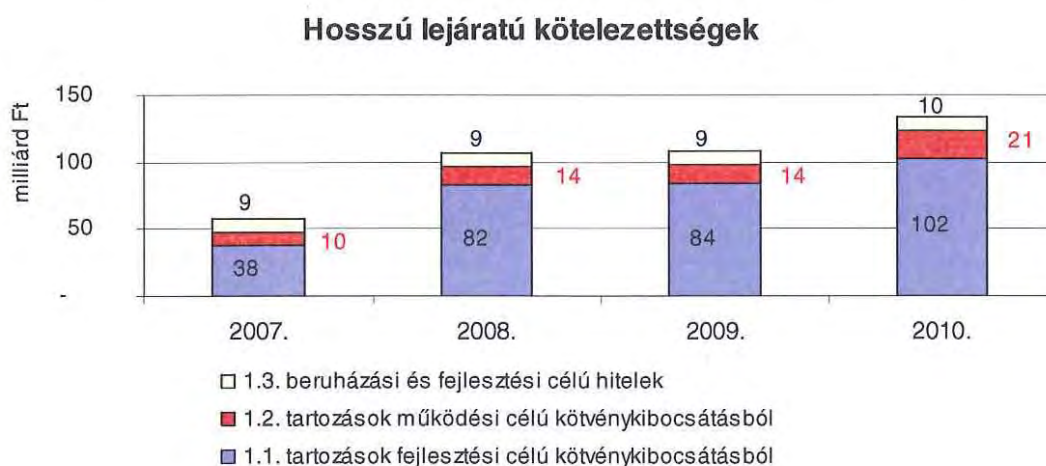
⁹ Az egyéb bevételek összege 2007-2010 között eltérő módon változott, 2007-ben 61 milliárd Ft volt, 2008-ban 52 milliárd Ft-ra, 2009-ben 28 milliárd Ft-ra esett vissza, majd 2010-ben ismét – 68 milliárd Ft-ra – emelkedett.

¹⁰ a BM által 2010 decemberében elvégzett felmérés adatai szerint

lek és kiadások egyensúlyának megbomlásán¹¹ túl a jelentkező jövőbeni fenn tartási kötelezettség miatt tovább terhelhetik az önkormányzatok költségvetés-ét.

A **megyei önkormányzatok** felhalmozási és működési célú **pénzügyi és szállítói kötelezettségeinek állománya** a vizsgált időszakban erőteljesen növekedett.

A hosszú lejáratú kötelezettségek alakulását a következő ábra szemlélteti:

A hosszú lejáratú kötelezettségek mellett az időszakban a 2007. évi 22 milliárd Ft-ról 24 milliárd Ft-ra (8,8%-kal) növekedett az áruszállításból származó szállítói kötelezettségek állománya.

A mérlegben kimutatott kötelezettségek állománya mellett az elhasználandó eszközök pótlására forrást biztosító amortizációs (felújítási) alap képzésének¹² elmaradása további problémákat vetít előre. A megyei önkormányzatok beszámolójelentéseinek összegzése szerint 2007-ben még az elszámolt értékcsökkenés 90%-ának megfelelő összeget fordítottak felújítási célokra, 2009-ben ez az arányszám már csak 16,5% volt. Ez maga után vonta a feladatellátást kiszolgáló tárgyi eszközök állagának erőteljes romlását.

Az ÁSZ a 2011. évi ellenőrzési tervében a 43. számú, az „Önkormányzatok gazdálkodási rendszerének ellenőrzése” részeként egy időben, egymással párhuzamosan tekinti át és elemzi az önkormányzati alrendszer középszintjét jelentő 19 megyei önkormányzat pénzügyi helyzetét. A gazdálkodás szabályszerűségét az

¹¹ Az önkormányzati alrendszerben – az éves zárszámadási törvényjavaslatok általános indokolása, X. Helyi önkormányzatok gazdálkodása fejezet szerint – a felhalmozási bevételek és kiadások egyenlege 2007-ben 142,4 milliárd Ft, 2008-ban 112,3 milliárd Ft, 2009-ben 234,5 milliárd Ft hiányt mutatott.

¹² Erre a jelenlegi szabályozási környezetben nem kötelezi semmilyen előírás az önkormányzatokat.

ÁSZ előző évek során ellenőrizte a megyei önkormányzatoknál is, ezért jelen vizsgálatunk erre nem tér ki.

A jelentés a megyei önkormányzatok sajátos feladatellátási és forrásszabályozási helyzetére tekintettel a megyei önkormányzatok pénzügyi helyzetét, illetve az ezzel összefüggő korábbi ÁSZ javaslatok megvalósítását mutatja be.

Az ellenőrzés a 2007. január 1. – 2011. március 31. közötti időszakot ölelte fel.

A vizsgálat jogszabályi alapját 2011. július 1-je előtt az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény 2. § (3), (5), (6) és (9) bekezdéseiben, az Ötv. 92. § (1) bekezdésében és az Áht. 104. § (3) bekezdésében, 2011. július 1-jét követően az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 1. § (3) bekezdésében, az 5. § (2)-(6) bekezdéseiben és az Áht. 120/A. § (1) bekezdésében foglalt előírások képezték.

Veszprém megye országos és régió belüli elfoglalt helyzetét 2010. december 31-én az alábbi mutatók szemléltetik (a megyei jogú városokkal együtt):

Index: az előző év azonos időszak (időpontja)=100,0

Mutató megnevezése	Veszprém megye	Közép-dunántúli régió	Országos
Népesség száma (ezer fő)*	357	1 095	9 986
Népesség változás indexe (%)	99,4	99,6	99,7
Az ipari termelés volumenindexe (%)	115,1	104,6	110,7
Egy lakosra jutó ipari termelési érték (ezer Ft)	1438,8	4 359,8	2 044,4
Ezer lakosra jutó vállalkozások száma (db)	144	135	165
A beruházások egy lakosra vetített teljesítményértéke (millió Ft)	145,2	280,9	304,7
Foglalkoztatási arány (%)	51,0	52,1	49,5
Munkanélküliségi ráta (%)	11,5	9,4	10,8
Alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete (Ft)	113 037	124 133	132 628
Alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresetének indexe (%)	106,6	109,1	106,9

*Ebből Veszprém megyei jogú város népessége 58 458 fő.

A mutatók azt jelzik, hogy a gazdaság helyzetét reprezentáló egyes mutatók – az egy lakosra jutó ipari termelési érték mutatója, a beruházások egy lakosra jutó teljesítményérték mutatója, az ezer lakosra jutó vállalkozások mutatója – tekintetében elmarad az országos jellemzőktől. Az alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresetének változása és az alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresetének indexe mind a régiós, mind pedig az országos értékeknél kedvezőtlenebbek, ugyanakkor a foglalkoztatási arány 1,5%-kal magasabb az országos átlagnál.

A megyében 218 települési önkormányzat – 1 megyei jogú városi, 14 városi, 2 nagyközségi és 201 községi – működött.

I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK

A Veszprém Megyei Önkormányzat adatszolgáltatása szerint 2010-ben a 15 217 millió Ft összes költségvetési kiadásából 14 694 millió Ft-ot (96,6%-ot) a **kötelező feladatai** ellátására fordította. Az Önkormányzat **önként vállalt feladatai** között a Veszprémi Petőfi Színház működtetése volt a meghatározó, ezen túlmenően különböző szociális, oktatási, közművelődési, tudományos, művészeti és sport tevékenységekhez kapcsolódtak, valamint közszolgálati médiumok, civil szervezetek és alapítványok működéséhez nyújtottak támogatást, összesen 523 millió Ft összegben. Az Önkormányzat a kötelező és az önként vállalt feladatainak körét az SzMSz-ben, az azok ellátására tervezett kiadásokat a gazdasági programjában, valamint az éves költségvetésekben határozta meg.

Az Önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatait 2010. december 31-én 43 költségvetési szervvel és 3 többségi tulajdonú gazdasági társasággal látta el. A költségvetési intézményként működő Tüdőgyógyintézet mellett, 10 intézmény szociális és gyermekvédelmi feladatokat, 25 intézmény közoktatási feladatokat, 5 intézmény közművelődési, közgyűjteményi, művészeti feladatokat, 1 intézmény egyéb (intézmények részére pénzügyi-gazdálkodási) feladatokat látott el. Az Önkormányzatnak 2010-ben három többségi részesedésű gazdasági társasága volt, a nonprofit gazdasági társaságként működő Kórház és az intézményi fűtés- és melegvíz szolgáltatásra alapított nonprofit kft, valamint egy önként vállalt feladatokat (ingatlanfejlesztést) ellátó gazdasági társaság. Az intézmények száma 2007-2010 között 7 intézmény átvétele, egy költségvetési szerv alapítása, valamint két intézmény átadása, 7 intézmény megszüntetése, illetve más intézménnyel történt összevonása, továbbá egy intézmény feladatainak kiszervezése következtében alakult ki. Az intézmények a 2007. évben 71, a 2010. évben 78 telephelyen működtek.

A folyó költségvetés egyenlege (működési jövedelem) 2007-2010 között minden évben működési forráshiányt mutatott¹³. A folyó bevételek nem fedezték a működési kiadásokat és a törlesztési kötelezettségeket, így az Önkormányzat pénzügyi kapacitása (**nettó működési jövedelme**) is negatív értékű volt.

A működési forráshiány finanszírozása folyószámlahitelből, továbbá a 2007-ben képződött felhalmozási többletbevételek egy részének és a korábbi években keletkezett tartalékok felhasználásával történt.

Az Önkormányzat felhalmozási költségvetésének egyenlege a 2007. évben pozitív, ezt követően folyamatosan negatív összegű volt. A 2007. évi felhalmozási többletbevétel 1029 millió Ft, a 2008-2010 közötti időszak összes felhalmozási forráshiánya 3203 millió Ft volt.

¹³ 2007-ben a folyó kiadások 0,9%-át (184 millió Ft-ot), 2008-ban 0,8%-át (139 millió Ft-ot), 2009-ben 3,8%-át (517 millió Ft-ot), 2010-ben 7,9%-át (1011 millió Ft-ot) jelentette a működési jövedelem.

A **pénzügyi egyensúly fenntartása** 2007-2010 között a 2007. évi felhalmozási többletbevétel felhasználásával, a pénzmaradvány igénybevételével, továbbá külső források bevonásával volt biztosítható. Az 5054 millió Ft együttes működési és felhalmozási hiányt, a 44 millió Ft törlesztési kötelezettséget, valamint a függő, átfutó és kiegyenlítő tételek 778 millió Ft-os egyenlegét a vizsgált időszakot megelőzően képződött 2579 millió Ft tartalékból, a 2007. évi 1029 millió Ft felhalmozási többletbevételből, 146 millió Ft hitelből és a kötvénykibocsátás bevételéből 2122 millió Ft felhasználásával finanszírozta az Önkormányzat.

A 2010. évi működési forráshiány kialakulásában az játszott szerepet, hogy az Önkormányzat **legfőbb bevételi forrásai** – az illetékbevétel, valamint a központi forráskivonás hatására az átengedett szja és az OEP támogatás nélküli állami támogatások – jelentősen, 1620 millió Ft-tal csökkentek a 2007. évhez viszonyítva, miközben 2007 szeptemberétől intézmények átvétele miatt megnövekedtek a kötelezően ellátandó feladatok. Az OEP támogatás 2007-ben 7450 millió Ft, 2010-ben a Kórház kiszervezése miatt 763 millió Ft volt.

Az Önkormányzatnál az illetékbevétel, amely 2006-ban a teljes bevételének¹⁴ a 10,8%-át tette ki, 2010-re a 2006. évi 51,9%-ára, 1296 millió Ft-ra csökkent. Az átengedett szja és az állami támogatások együttes összege, amely a teljes bevételből 39,3%-ot jelentett, az ellátotti létszám 2008-2010 közötti visszaesése miatt ugyancsak csökkent, 2010-ben 6132 millió Ft volt, ami a 2007. évi 7138 millió Ft-nak a 85,9%-a. Az egyéb saját bevételek 543 millió Ft-tal csökkentek 2007-2010 között, a támogatásértékű bevételek és az átvett pénzeszközök 545 millió Ft-os emelkedése nem tudta ellensúlyozni az intézményi működési bevételek, a kamatok, valamint az egyéb működési bevételek jogcímeiken kieső forrásokat.

A **működési kiadások** jelentős mértékben, 39,4%-kal csökkentek 2007-ről 2010-re, amiben meghatározó szerepe volt annak, hogy a Kórház 2008. második negyedétől részvénytársasági formában működött. Az Önkormányzat működési kiadásai a Kórház és a költségvetési szervként működő Tüdőgyógyintézet adatai nélkül 1,7%-kal csökkentek 2007-hez viszonyítva. A személyi juttatások és járulékok aránya a vizsgált időszakban csökkent, 2007-ben 70,6%, 2010-ben 67,9% volt a működési kiadásokon belül. A dologi kiadások és egyéb folyó kiadások 2007-2010 között 2637,5 millió Ft-ról 3185,2 millió Ft-ra nőttek.

Az önkormányzati kiadások alakulására 2008 áprilisától nem volt jelentős befolyással a Kórház. Az Önkormányzat három év alatt 296 millió Ft alaptőkét, gépek és műszerek beszerzéséhez, egyéb fejlesztési feladatokhoz 321 millió Ft támogatást, valamint 145 millió Ft kölcsönt nyújtott a Kórháznak.

Az Önkormányzat 2007-2010 között 8,4 milliárd Ft bekerülési költségű beruházást folytatott, illetve indított el, amelyből 1,9 milliárd Ft a 2010 utánra vállalt kötelezettség. A **fejlesztési feladatokat** címzett támogatás és pályázati pénzeszközök igénybe vétele mellett döntően a 2007. évet megelőzően felhalmozott

¹⁴ A 2006. évben a pénzforgalom nélküli bevételekkel növelt költségvetési bevételek összege 23 155 millió Ft, az illetékbevétel 2499 millió Ft volt.

tartalékból, egy üzletrész értékesítéséből, valamint kötvénykibocsátásból származó rendkívüli bevételekből finanszírozták. A 2007. évet megelőzően képződött tartalékot, a pénzügyi befektetés bevételeit, valamint a felvett hosszú lejáratú hiteleket teljes egészében felhasználta az Önkormányzat. A meghatározott fejlesztési célokra fordítható kötvénykibocsátásból 1373 millió Ft maradvány, elnyert EU támogatásból 180 millió Ft, elnyert hazai támogatásból 311 millió Ft, továbbá tervezett saját bevételből 100 millió Ft áll rendelkezésre a 2010. évet követően a felhalmozási kiadások fedezetére.

Az Önkormányzat **pénzintézeti kötelezettségeinek állománya** a könyvviteli mérlegadatok szerint 2006. december 31-ről 2010. december 31-re 64 millió Ft-ról 7 588 millió Ft-ra nőtt. A vizsgált időszakban adósságszolgálatra az Önkormányzat 476 millió Ft-ot teljesített, amelyből a kamatkiadás 432 millió Ft volt. A 2007-2010. december 31. között a kötvényből származó források befektetéséből realizált kamatbevétel 1 416 millió Ft.

Az Önkormányzat 2010. év végi pénzintézeti kötelezettsége 7422 millió Ft (97,8%) fejlesztési célú kötvények kibocsátásából, 166 millió Ft (2,2%) fejlesztési célú hosszú lejáratú hitelek felvételéből keletkezett. Ezek miatt az Önkormányzatnak a 2011-2013. években 51 millió Ft és 3 984 000 CHF tőketörlesztést és kamatot kell teljesítenie. Az Önkormányzat 2010. év végi szállítói tartozása 337 millió Ft (ebből lejárt 157 millió Ft). A 2011-2013. évi **összes** (pénzintézeti és szállítói) **kötelezettség** teljesítésére figyelembe vehető a 2007 millió Ft jelzáloggal nem terhelt forgalomképes ingatlanvagyon, és 100 millió Ft egyéb követelésállomány. A forgalomképes ingatlanvagyon csak értékesítése esetén nyújt fedezetet a kötelezettségek teljesítésére.

Az Önkormányzat további évekre szóló 2010. december 31-én fennálló pénzintézeti kötelezettségei 147 millió Ft és 32 260 241 CHF, melynek forrása nem számszerűsített.

Az Önkormányzat 2010. év végén 200 millió Ft folyószámlahitel felvételének visszafizetésére kezességet vállalt a többségi tulajdonú gazdasági társaságánál.

A közgyűlési előterjesztések nem tartalmazták a kötelezettségvállalás visszafizetési forrásait, a teljes futamidő várható kamat és tőkefizetési kötelezettségeit, az árfolyam- és kamatkockázatok, valamint az adósságszolgálati korlát bemutatását.

Az Önkormányzat 2009 decemberétől csak folyószámlahitel igénybevételével tudta biztosítani felmerülő működési kiadásainak teljesítését. A 2010. évben 311 nap, a 2011. I. negyedévében 85 nap vett igénybe folyószámlahitel keretet, az átlagos napi állomány 14 millió Ft-ról 779 millió Ft-ra emelkedett. A likviditáshiány finanszírozása az Önkormányzatnak összesen 56,6 millió Ft kamatkiadást jelentett.

Az átmeneti likviditási problémák miatt az Önkormányzatnak 2010. évben és 2011. I. negyedévében egy-egy alkalommal a munkabérek kifizetéséhez munkabér megelőlegezési hitelt is igénybe kellett vennie, alkalmanként 130 millió Ft-ot, illetve 75 millió Ft-ot.

Az Önkormányzat nem vizsgálta azt, hogy az elhasználódott **eszközök pótlása** milyen kötelezettséget jelent számára. A 2007-2010. években a tárgyi eszközök után 236 millió Ft értékcsökkenést számoltak el, ugyanakkor felújításra ennek több mint másfélszeresét 404 millió Ft-ot (171%) fordítottak. A Közgyűlés a Kórház vagyonkezelésében lévő önkormányzati tulajdonú eszközök értékcsökkenéséből 53 millió Ft tartalékképzés elengedéséről döntött, mivel a Kórház a veszteséges gazdálkodás során nem tudta biztosítani a vagyonkezelésbe vett eszközök értékcsökkenésének pótlását vagy tartalékba helyezését.

Az Önkormányzat eladósodásának hatására az önkormányzati vagyon jelzálogjoggal való megterhelése következett be, mivel a folyószámlahitel keret 2010. évi emelésének biztosítékeként a pénzintézet a keretbiztosítéki jelzálogjog bejegyzését írta elő. A 432 millió Ft értékű keretbiztosítéki jelzálogjogot nyolc forgalomképes és az Ötv-vel ellentétesen egy korlátozottan forgalomképes ingatlanra jegyezték be, mely a forgalomképes ingatlanok becsült értékének a 26%-a (697 millió Ft).

Az Önkormányzat a vizsgált időszakban két alkalommal nyújtott hosszúlejáratú tulajdonosi hitelt a Kórház Zrt-nek, az Önkormányzat kötelező feladatát képező egészségügyi szakellátási tevékenységhez kapcsolódó eszközbeszerzések céljából. A futamidőt 5 évben állapították meg, valamint kamatfizetési kötelezettséget írtak elő. Az Önkormányzat – hitelszerződés alapján kiszámlázott – kamatbevétele 6,1 millió Ft volt. A helyszíni vizsgálat alatt a Kórház Zrt-nek újabb 120 millió Ft kölcsön nyújtásáról döntött a Közgyűlés.

A végrehajtott **kiadáscsökkentő intézkedések** a feladatellátás racionalizálását, szakmai színvonalának emelését, valamint az Önkormányzat pénzügyi helyzetének javítását célozták. Az intézményátszervezések, -átadások és a kiadáscsökkentő intézkedések hatásaként a 2007-2010. években – az Önkormányzat kimutatása szerint – 2249 millió Ft megtakarítás keletkezett, melyből 1261 millió Ft (56%) az álláshely csökkentésekből adódott.

A **bevételnövelésre irányuló intézkedések** végrehajtásával elért többletbevétel összege a 2007-2010. években 2 695 millió Ft volt, melyből a Balatontourist Rt. értékesítéséből, valamint a kötvénykibocsátásból származó bevétel lekötéséből, befektetéséből származó bevétel 1500 millió Ft-ot (55,7%-ot) tett ki. A Balatontourist Rt. 4040 millió Ft vételárából a 2005-2006. években befolyt 2040 millió Ft bevételből 2007. január 1-jéig felhasználás nem történt. A vételár fennmaradó részét a vevő a 2007. évben fizette meg az Önkormányzatnak.

Az **utóellenőrzés** a pénzügyi egyensúly javítására tett két szabályszerűségi javaslat hasznosulására terjedt ki. Az Önkormányzat a javaslatokat hasznosította.

Az **Önkormányzat pénzügyi helyzetét összegezve** a következők emelhetők ki:

Az Önkormányzatnál évente a központi intézkedések hatására jelentkező bevételi kiesést a kiadáscsökkentő és bevételnövelő intézkedéseivel nem tudta ellentételezni. A 2007-2010 között átvett és átadott intézmények, valamint az in-

tézménymegszüntetések és egy intézmény kiszervezésével kialakult jelenlegi intézményhálózat a feladatellátást, az Önkormányzat működésének biztonságát veszélyezteti. A 2010. évet követő beruházások finanszírozhatóságát veszélyezteti a saját források bizonytalansága, az EU-s források előfinanszírozásának többlet költsége, valamint a támogatásból megvalósuló fejlesztések volumenéből és esetleges előírt feltételeknek nem megfelelő teljesítéséből adódó kockázatok.

Az Önkormányzat működési célú kiadásai finanszírozása folyamatos feszültséget okozott, mivel csak állandó folyószámla- és esetenként munkabérhitel igénybevételével, továbbá kötvényforrás, illetve a kötvényforrások befektetéséből származó kamatbevétel felhasználásával tudta a működést biztosítani. Az Önkormányzat hosszú távú pénzügyi kötelezettségeinek finanszírozása a következő három évben döntően az ingatlanfedezet megjelölése miatt nem számszerűsített. A további évekre szóló hosszú távú kötelezettségekre az Önkormányzat adatai alapján a finanszírozás forrásai nem beláthatóak.

A Közgyűlés elnöke a helyszíni ellenőrzését követően saját hatáskörben tett intézkedésekről szóló tájékoztatása szerint a Közgyűlés módosította a 2011. évi költségvetési rendeletet. Ebben bevételnövelő, kiadáscsökkentő, a beruházások és más kötelezettségek felülvizsgálatát, méretgazdaságos intézményi struktúrát és az önként vállalt feladatok minimalizálását eredményező döntések születtek. (Konkrét pénzügyi hatását azonban nem közölték.) A kórház üzleti tevékenységének felülvizsgálatára a közgyűlés külső szakértőt kért fel és válságkezelő intézkedési tervet fogadott el a veszteséges működtetés megszüntetése, a vállalt kezesség beváltásának elkerülése érdekében. (A konkrét intézkedésekről és ezek hatásáról nem adott tájékoztatást.)

A feladatok és források közötti egyensúly megteremtésére irányuló központi döntések, a megyei önkormányzatok konszolidációjára, az intézmények átvételére vonatkozó törvényjavaslat elfogadása új feltételeket teremtett. Mindezek alapján az Önkormányzat gazdálkodását a pénzügyi kockázatok veszélyeztetik, a pénzügyi egyensúly rövid- és hosszú távú fenntarthatósága azonnali intézkedéseket igényel.

Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 33. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében a jelentésben foglalt megállapításokhoz kapcsolódó intézkedési tervet köteles az ellenőrzött szervezet vezetője összeállítani és azt a jelentés kézhezvételétől számított harminc napon belül az ÁSZ részére megküldeni. Amennyiben az intézkedési tervet határidőben nem küldi meg a szervezet, vagy az továbbra sem elfogadható, az ÁSZ elnöke a hivatkozott törvény 33. § (3) bekezdés a)-b) pontjaiban foglaltakat érvényesítheti.

A 2011 májusában lezárult helyszíni ellenőrzés tapasztalatai alapján – figyelembe véve az Önkormányzat észrevételeit és a saját hatáskörben tett intézkedéseit – az **alábbi javaslatokat tette az ÁSZ:**

a Közgyűlés elnökének:

1. tájékoztassa a Közgyűlést rendszeresen az intézkedési terv megvalósításáról, annak eredményeiről. A pénzügyi egyensúlyt befolyásoló feltételek további romlása esetén tegyen javaslatot az intézkedési terv módosítására;
2. gondoskodjon róla, hogy a jövőben az adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásokról szóló közgyűlési döntéseket megalapozó előterjesztések tartalmazzák a kötelezettségvállalás visszafizetésének forrásait, a várható kamat-, egyéb költség és tőkefizetési kötelezettségeit, a legalább 3 éves kitekintéssel a várható kamat és árfolyamkockázatok bemutatását, és kezelésének lehetőségeit;
3. gondoskodjon a fennálló lejárt szállítói tartozás okainak feltárásáról, szerkezetének bemutatásáról – beleértve az intézményeknél lejárt szállítói állomány értékét és napra számított arányát –, a szükséges intézkedések megtételéről, indokolt esetben a szállítókkal a lejárt tartozások mielőbbi rendezéséről a kockázatok minimalizálása érdekében;
4. az Önkormányzat vizsgálta meg tulajdonosi jogkörében eljárva a Kórház üzleti tevékenységét, tegyen intézkedéseket a veszteséges működés okainak megszüntetésére;
5. intézkedjen a korlátozottan forgalomképes önkormányzati ingatlanokon alapított jelzálogjog megszüntetésére;
6. tegye meg az Önkormányzat által vállalt kezesség beváltásának elkerülésére a megfelelő intézkedéseket;
7. gondoskodjon a pénzintézeti kötelezettségek finanszírozási lehetőségeinek számbavételéről, és arra források biztosításáról;
8. mutassa be a Közgyűlésnek az éves költségvetési előterjesztésekben az értékcsökkenési leírás összegét, és ezzel arányban az elhasználandó eszközök pótlásának forrásigényét és lehetőségét.

II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. AZ ÖNKORMÁNYZAT KÖTELEZŐ ÉS ÖNKÉNT VÁLLALT FELADATAI

Az Önkormányzat kimutatása szerint a 2010. évi költségvetési kiadásainak 96,6%-át, 14 694 millió Ft-ot a kötelező, 523 millió Ft-ot az önként vállalt feladatok ellátására fordította. A 2011. évi tervadatok alapján az önként vállalt feladatokra az összes költségvetési kiadás 1,9%-a (277 millió Ft) jut, amely 1,5 százalékponttal kevesebb az előző évhez képest. Az Önkormányzat **önként vállalt feladatai között** – költségvetési kihatását tekintve – **a színházi feladatok ellátása** (a Veszprémi Petőfi Színház működtetése) a **meghatározó**. Ezen túlmenően az önként vállalt feladatok különböző szociális, oktatási, közművelődési, tudományos, művészeti és sport tevékenységek, valamint közszolgálati médiumok, civil szervezetek és alapítványok működésének támogatását szolgálják.

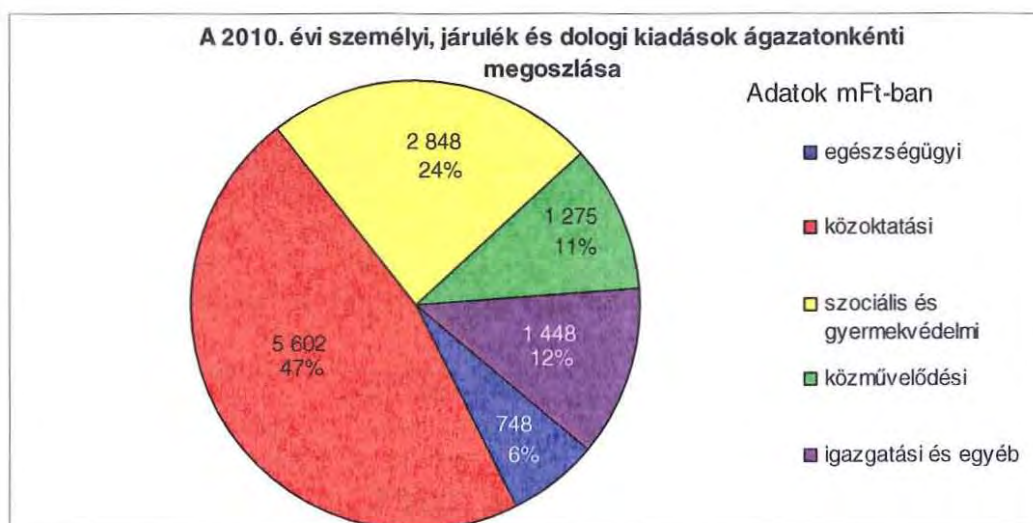
Az Önkormányzat a kötelező és az önként vállalt feladatainak körét az SzMSz mellékleteiben rögzítette. Az önként vállalt közfeladatokat és az azok ellátására tervezett kiadásokat az Önkormányzat gazdasági programjában, valamint az éves költségvetésekben meghatározták.

Az **Önkormányzat kiadási szerkezetét tekintve** a járulékokkal növelt személyi és dologi kiadások 11 921 millió Ft-os összegén belül legnagyobb arányt¹⁵ – 5602 millió Ft-ot, 47%-ot – a 25 oktatási intézménynél elszámolt kiadások jelentették. A szociális és gyermekvédelmi feladatokat ellátó 10 intézmény kiadásokból való részesedése 2848 millió Ft, 23,9% volt. A 2010. évben a közoktatási feladatok kiadásait 58,9%-ban, a szociális és gyermekvédelmi feladatok kiadásait 47,8%-ban finanszírozta normatív költségvetési támogatás 3302 millió Ft, illetve 1362 millió Ft összegben.

Az Önkormányzat a kötelező közművelődési, levéltári, közgyűjteményi feladatainak ellátását 4 intézményével, önként vállalt feladatait (színház) 1 intézményével biztosította, melyeknek a kiadásokból való részesedése együttesen 10,7%, 1275 millió Ft, az egészségügyi feladatokat ellátó intézmény (Tüdőgyógyintézet) kiadásokból való részesedése 6,3%, 748 millió Ft volt. Az igazgatási és egyéb nem kiemelt ágazati feladatokra 1448 millió Ft-ot, a kiadások 12,1%-át fordították.

A nonprofit gazdasági társaságként működő Kórház a 2010. évben 8745 millió Ft kiadást teljesített, melyből a működési célú kiadás 8154 millió Ft volt.

¹⁵ Az Önkormányzat járulékokkal növelt személyi és dologi kiadásainak ágazatonkénti megbontása a BM részére készített, 2010. december 31-i adatokkal kiegészített adat-szolgáltatásból származik.

Az Önkormányzat 2010. évi kiadásainak 77,9%-a (11 853 millió Ft) az intézmények, 3,6%-a (547 millió Ft) a Hivatal költségvetésében szerepelt, 1,1%-át (161 millió Ft) a Közgyűlés működésével kapcsolatos kiadások, 17,4%-át (2 656 millió Ft) a költségvetésben központilag kezelt működési és felhalmozási célú kiadások tették ki. Az utóbbi kiadások a területrendezési feladatokkal, sport, ifjúsági, etnikai, nemzeti kisebbségi feladatok és alapítványok támogatásával, a vagyonhasznosítással, valamint egyéb feladatokkal (médiakapcsolatok, tanulmányok, tagdíjak) voltak kapcsolatosak.

Az Önkormányzat a kötelező és önként vállalt feladatait a 2010. évben – a Hivatallal együtt – 43 költségvetési szervvel, valamint 3 többségi tulajdonú gazdasági társasággal látta el.

Az Önkormányzat fenntartásában 2006. december 31-én 40 önállóan gazdálkodó és 5 részben önállóan gazdálkodó költségvetési szerv működött, összesen 71 telephelyen. A 2010. december 31-i állapot szerint az Önkormányzat által fenntartott költségvetési szervek közül 4 önállóan működő és gazdálkodó, 39 intézmény pedig önállóan működő költségvetési szerv volt. Az intézmények – alapító okirataik szerint – 2010. december 31-én összesen 78 telephelyen működtek. Az Önkormányzat feladatait az alábbi **intézménystruktúrával** látta el:

- az egészségügyi feladatokat ellátó önállóan működő és gazdálkodó intézmény a Tüdőgyógyintézet;
- szociális feladatokat 9 intézmény (5 idősek otthona, 4 fogyatékos személyek, pszichiátriai-, illetve szenvedélybetegek otthona) látott el, a gyermekvédelmi feladatok ellátása egy intézményben (Gyermekvédelmi Központ) történt;
- közoktatási feladatokat 25 intézményben végeztek (egy pedagógiai szakszolgálat, 7 szakképző iskola, 4 gimnázium, egy gimnázium és szakközépiskola, 4 gimnázium, szakközépiskola és alapfokú művészetoktatási intézmény, 1 szakközépiskola és szakiskola, 5 általános iskola és speciális szakiskola, 2 alapfokú művészetoktatási intézmény), közülük 1 önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv volt;

- közművelődési, közgyűjteményi, művészeti feladatokat látott el 5 intézmény (könyvtár és közművelődési intézet, levéltár, múzeumi igazgatóság, múzeum, színház);
- a 39 önállóan működő intézmény gazdálkodási feladatait 2 önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv – a Hivatal, valamint a Tapolca környéki intézmények gazdasági irodája – látta el.

Az egyes ágazatok kötelező feladatellátását 2010. december 31-én az alábbi mutatók jellemezték:

Megnevezés	közoktatás	szociális és gyermekvédelem	egészségügy	kultúra és sport	gazdasági társaságként működő Kórház
Az ágazatban foglalkoztatottak száma (fő)	1542	885	162	260	1575
Az ágazat intézményeiben ellátottak összesen (fő)	9625	1897			
Fekvőbeteg ellátás férőhelyeinek száma (db)			214		1123

A 2007-2010. közötti időszakban az Önkormányzat által ellátott feladatok volumenében, valamint **a feladatellátás szervezeti kereteiben több, jelentős változás történt.**

A korábban költségvetési szervként működő Kórházat a Közgyűlés döntése alapján 2008. április 1-jétől nonprofit gazdasági társasággá alakították át. Az Önkormányzat 2007. augusztus 31-jei hatállyal 7 oktatási intézmény működtetését átvette a települési önkormányzatoktól, 3363 ellátotti létszámmal, mivel azok nem vállalták az intézmények további fenntartását. A közoktatási feladatok átvállalásáról szóló megállapodást egy tapolcai szakiskolát érintően az Önkormányzat és a korábbi fenntartó 2008. július 1-jétől közös megegyezéssel megszüntette, így az intézmény 622 ellátotti létszámmal visszakerült a városi önkormányzathoz. A 2008. évben az Önkormányzat a Kabóca Bábszínházat Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának fenntartásába adta.

A 2007-2008. években 46 önálló gazdálkodási jogkörrel rendelkező intézményt átsoroltak részben önálló gazdálkodási jogkörű költségvetési szervvé, és a gazdálkodási feladataik ellátásával a Hivatalt, valamint az e feladatra alapított – önálló gazdálkodási jogkörrel felruházott – intézményt bízták meg.

Az Önkormányzat három **többségi részesedésű gazdasági társasága** közül kettő a kötelező feladatok ellátásában vett részt, egy társaság önként vállalt feladatokat látott el.

- A Veszprém Megyei Csolnoky Ferenc **Kórház Nonprofit Zrt.** a 2008. évben kötelező önkormányzati **feladatok kiszervezésével jött létre.** A korábban önálló gazdálkodási jogkörrel rendelkező költségvetési szervként működő – 1462 főt foglalkoztató – intézmény a 2007. és a 2010. évben is 697 aktív, 426 krónikus, összesen 1123 ágyon látta el az ellátási területéhez tartozó

betegeket. A Kórház működési formájának megváltoztatásáról a pénzügyi helyzet ellehetetlenülésének megakadályozása, a folyamatos betegellátás biztosítása és az alkalmazottak továbbfoglalkoztatása érdekében döntött a fenntartó. A Zrt. alapító részvényesei az Önkormányzat és Sümeg Város Önkormányzata. A társaság alaptőkéje 1684 millió Ft, melyből az Önkormányzat tulajdoni hányada 2010-ben 99,9% volt.

- Az Önkormányzat a 2008. évben nonprofit gazdasági társaságot alapított az RFV ESCO Kft-vel a megyei fenntartású intézmények fűtés- és melegvíz-szolgáltatásának ellátására. Az Önkormányzat többségi tulajdonában (51%) lévő Veszprém Megyei Fűtés- és Melegvíz Szolgáltató Nonprofit Kft törzstőkéje 0,5 millió Ft. A gazdasági társasággal a hőszolgáltatási tevékenységgel kapcsolatos szerződéseket megkötötték, a Közgyűlés 11 intézmény fűtési és melegvíz rendszereire ingyenes vagyonekezelői jogot biztosított 15 évre a Kft részére. A nonprofit társaság létrehozása az Önkormányzat egyes intézmény-fenntartási feladatainak magasabb színvonalon történő ellátását és a fűtéssel, melegvíz szolgáltatással kapcsolatos kiadások csökkentését célozta.
- A Pápai Ingatlanfejlesztő Kft-t (Projektcég) az Önkormányzat és a Pápai Termásvízhasznosító Zrt. 2009. december hónapban alapította. A Pápai Ingatlanfejlesztő Kft. törzstőkéje 0,5 millió Ft, melyből az Önkormányzat tulajdoni hányada 51% volt.

Az Önkormányzat 2010. december 31-én 4 gazdasági társaságban rendelkezett részesedéssel kisebbségi tulajdonosként: a Pápai Termásvízhasznosító Zrt.-ben 49% (782 millió Ft), a Bakonykarszt Víz és Csatornamű Zrt.-ben 1,6% (14 millió Ft), a Veszprémi Regionális Innovációs Centrum Nonprofit Kft-ben 0,17% (0,1 millió Ft), a Kittenberger Kálmán Növény- és Vadaspark Nonprofit Kft-ben 2,6%-os (11 millió Ft) tulajdoni hányaddal.

2. PÉNZÜGYI EGYENSÚLYI HELYZET ALAKULÁSA

A hagyományos költségvetési szerkezet helyett az önkormányzat pénzügyi helyzetét a CLF módszerrel mutatjuk be, amelyben jobban elkülönülnek a vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások a feladatokkal kapcsolatos közvetlen működtetési bevételektől és kiadásoktól. A módszer következetesen elkülöníti a folyó és a felhalmozási költségvetés bevételeit és kiadásait, azok költségvetési egyenlegeit. A tárgyévi pozíciók meghatározása érdekében a figyelembe vett saját folyó bevételek, valamint saját felhalmozási bevételek nem tartalmazzák az előző évi pénzmaradványok felhasználásából származó pénzforgalom nélküli bevételeket¹⁶.

A bevételek és kiadások besorolása általános közgazdasági megfontolásokon alapul, amely testet ölt az SNA statisztikai módszertanában is. Folyó tételek alatt értjük azokat a bevételeket és kiadásokat, amelyek az önkormányzat vagyoni helyzetét automatikusan nem változtatják. A bevételi oldalon ilyenek az adók, az illetékek, az áfa bevételek és visszatérülések, a hozamok és kamatok, a

¹⁶ A költségvetési években kialakuló hiány finanszírozása az előző években képzett tartalékok felhasználásával is történhet.

költségvetési támogatások, az egyéb saját bevételek, valamint a működési célra átvett pénzeszközök és kapott támogatások. A folyó kiadások közé tartoznak a szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos működési kiadások, a kamatkidadások, valamint a működési célú transzferkiadások¹⁷. A felhalmozási vagy tőke tételek módosítják az önkormányzat vagyoni helyzetét. A privatizációs bevételek, az immateriális javak és tárgyi eszközök, valamint a részesedések értékesítése csökkentik, a fizikai beruházások és a pénzügyi befektetések növelik a vagyont. A pénzforgalmi bevételek és kiadások nem tartalmazzák a követelések elengedése miatt könyvelt tételeket, mivel ezek egymást kioltó, technikai jellegű elszámolási műveletek.

A **folyó költségvetés** egyenlege, a működési jövedelem megmutatja, hogy az önkormányzat éves folyó bevétele fedezetet biztosít-e a kötelező és önként vállalt feladatellátáshoz kapcsolódó éves folyó kiadására. A működési jövedelem negatív értéke pénzügyileg fenntarthatatlan helyzetet jelez. A mutató pozitív értéke megtakarítást mutat, amely forrásul szolgálhat az önkormányzat fennálló kötelezettségei megfizetéséhez, valamint fejlesztéseihez.

A **felhalmozási költségvetés** pozitív értéke felhalmozási többletet mutat, amely a jövőbeni fejlesztések forrását biztosíthatja. Amennyiben a folyó költségvetési hiány finanszírozása a felhalmozási többletből történik, ez szűkebb értelemben vagyonszelvénynek tekinthető. Amennyiben a felhalmozási költségvetés megtakarítása fejlesztési célú hitelek, kötvények adósságszolgálatát finanszírozza, az változatlan vagyontömeg mellett, a korábban megelőlegezett tőkebevételek valós realizációjának tekinthető. A felhalmozási deficit által generált finanszírozási igény önmagában nem jár pénzügyi kockázattal, a pénzügyileg fenntartható beruházásokhoz kapcsolódó kötelezettségvállalás (adósságszolgálat) előrelátó, tudatos költségvetési gazdálkodással teljesíthető.

A módszer a **pénzügyi kapacitás** (más néven a nettó működési jövedelem) fogalmát helyezi a középpontba. Az adós hitelfelvételi képessége, hosszú távú fizetőképessége vagy bonitása a pénzügyi kapacitással, ezen belül is a nettó működési jövedelemmel jellemezhető. A **nettó működési jövedelem** negatív értéke az egyes költségvetési években jelentkező adósságszolgálat túlzott mértékére utal¹⁸. A nettó működési jövedelem negatív értékének felhalmozási többletből, vagy további hitelből történő finanszírozása pénzügyileg nem fenntartható gazdálkodást vetít előre. A pozitív értéket mutató nettó működési jövedelem fejlesztési kiadások fedezetét biztosíthatja, illetve a *folyamatosan, évenként képződő pozitív nettó működési jövedelemből meghatározható* a jövőben vállalható, teljesíthető éves adósságszolgálat, ily módon az a hitelösszeg, amely – a többi tényezőt, feltételt adottnak tekintve – visszafizetési kockázat nélkül felvehető.

A CLF módszer alapján a pénzügyi kapacitás mértéke az önkormányzat összevont, nettósított, a központi információs rendszerbe a MÁK-on keresztül leadott éves költségvetési beszámolójának 80-as úrlapjában szerepeltetett adatok alapján került meghatározásra. A 2007-2010 közötti időszakban az Önkormányzat

¹⁷ Transzferkiadásoknak azokat a folyó és felhalmozási tételeket nevezzük, amelyeket nem az adott önkormányzat használ fel szolgáltatásnyújtásra (pl.: ellátottak pénzbeni juttatásai, átadott pénzeszközök, garancia- és kezességvállalások stb.).

¹⁸ Kivéve, ha annak finanszírozására a korábbi években képzett tartalékok fedezetet nyújtanak.

CLF módszer szerint besorolt kiadásainak és bevételeinek főbb jogcímek szerinti alakulását a jelentés 2/a. számú melléklete tartalmazza.

Az Önkormányzat bevételeinek és kiadásainak alakulását részletesen a hatályos számviteli előírások szerint készült, összevont éves költségvetési beszámoló adataira alapozva mutatjuk be. A bevételek és kiadások működési, valamint felhalmozási jogcímekre történő elkülönítését az éves költségvetési beszámoló, a zárszámadási rendeletek, továbbá – amely jogcímek¹⁹ esetében erre más lehetőség nem volt – az Önkormányzat adatszolgáltatása szerinti megbontás alapján végeztük el. A bevételek elemzése során figyelembe vettük a korábbi években keletkezett pénzmaradvány felhasználásából származó pénzforgalom nélküli bevételeket is. A 2007-2010 közötti időszakban az Önkormányzat bevételeinek és kiadásainak, továbbá adósságszolgáltatának alakulását a jelentés 2/b. számú melléklete tartalmazza.

2.1. A működési és felhalmozási egyensúly alakulása

CLF módszer szerinti önkormányzati adatok

ezer Ft

Megnevezés	2007	2008	2009	2010
Folyó bevételek	20 814 283	17 306 780	13 268 286	11 835 768
Folyó kiadások	20 998 541	17 445 396	13 785 626	12 846 544
Működési jövedelem	-184 258	-138 616	-517 340	-1 010 776
Nettó működési jövedelem= működési jövedelem - tőketörlesztés	-184 258	-144 703	-530 094	-1 035 712
Felhalmozási bevételek	2 856 507	446 669	624 496	871 477
Felhalmozási kiadások	1 827 530	1 616 483	1 158 833	2 370 160
Felhalmozási költségvetés egyenlege	1 028 977	-1 169 814	-534 337	-1 498 683
Finanszírozási műveletek nélküli (GFS) pozíció	844 719	-1 308 430	-1 051 677	-2 509 459
Finanszírozási műveletek egyenlege	3 178 927	-1 113 233	3 457 674	-381 956
Tárgyévi pozíció	4 023 646	-2 421 663	2 405 997	-2 891 415
Egyéb tájékoztató adatok				
Összes kötelezettség*	5 780 490	6 230 116	6 834 618	8 317 310
ebből rövid lejáratú	713 911	125 715	542 285	727 561
Folyószámlahitel napi átlagos állománya**	0	0	13 932	397 015
Likvidhitel napi átlagos állománya**	0	0	0	0
Munkabérhitel napi átlagos állománya**	0	0	0	4 643
Egyéb finanszírozásba vonható eszközök összesen:	8 284 222	6 962 561	5 768 559	2 877 144
Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0
Hosszú lejáratú bankbetétek	0	0	0	0
Értékpapírok	2 499 997	3 599 999	0	0
Pénzeszközök (idegen pénzeszközök nélkül)	5 784 225	3 362 562	5 768 559	2 877 144

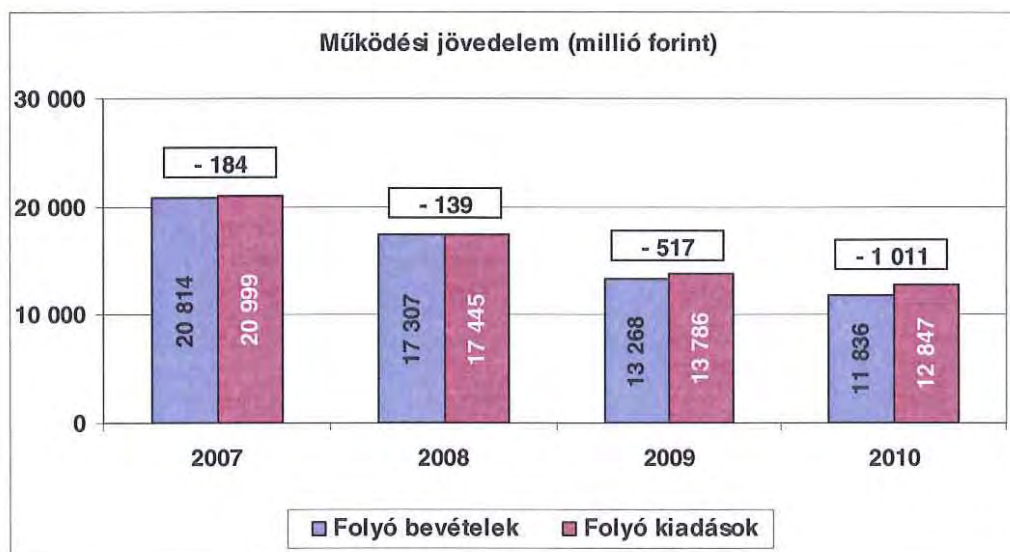
* Az összes kötelezettséget a passzív pénzügyi elszámolások nélkül vettük figyelembe, mert a passzívák a pénzmaradvány elszámolás tételei közé tartoznak.

** A folyószámla-, likvid- és munkabérhitel átlagos állományát 365 nappal számítottuk.

¹⁹ Az előző évi maradvány visszafizetésének, az előző évi pénzmaradvány átadásának és átvételének, a kamatkidadásoknak, az egyéb pénzforgalom nélküli kiadásoknak, a hozam- és kamatbevételeknek, az átengedett adóknak, a költségvetési támogatásoknak, továbbá az előző évi pénzmaradvány igénybevételenek működési és felhalmozási részre történő megosztásához az Önkormányzat által szolgáltatott adatokat vettük figyelembe.

Az Önkormányzat pénzügyi helyzetét kedvezően befolyásolta, hogy a vizsgált időszak elején 1761 millió Ft pénzkészlettel és 818 millió Ft értékpapírral rendelkezett, továbbá 2007-ben üzletrész értékesítésből 2020 millió Ft, kötvényki-bocsátásból 5000 millió Ft rendkívüli bevétele származott.

A vizsgált időszakban **az Önkormányzat folyó költségvetési egyenlege, működési jövedelme negatív összegű volt**, amelyet a következő ábra szemléltet:

A **folyó költségvetés hiánya** (a működési forráshiány) 2007-ben a folyó kiadások 0,9%-át (184 millió Ft-ot), 2008-ban 0,8%-át (139 millió Ft-ot), 2009-ben 3,8%-át (517 millió Ft-ot), 2010-ben 7,9%-át (1011 millió Ft-ot) jelentette.

A **működési forráshiány finanszírozása** folyószámlahitelből, valamint a korábbi években képződött tartalékok, illetve a 2007. évben képződött felhalmozási többletbevételek egy részének felhasználásával történt. A folyószámlahitel napi átlagos állománya a 2009. évi 14 millió Ft-ról 2010-ben 397 millió Ft-ra emelkedett. Az Önkormányzat a vizsgált időszakot tekintve csak 2010-ben vett igénybe munkabérhitelt, amelynek napi átlagos állománya nem volt számottevő (5 millió Ft).

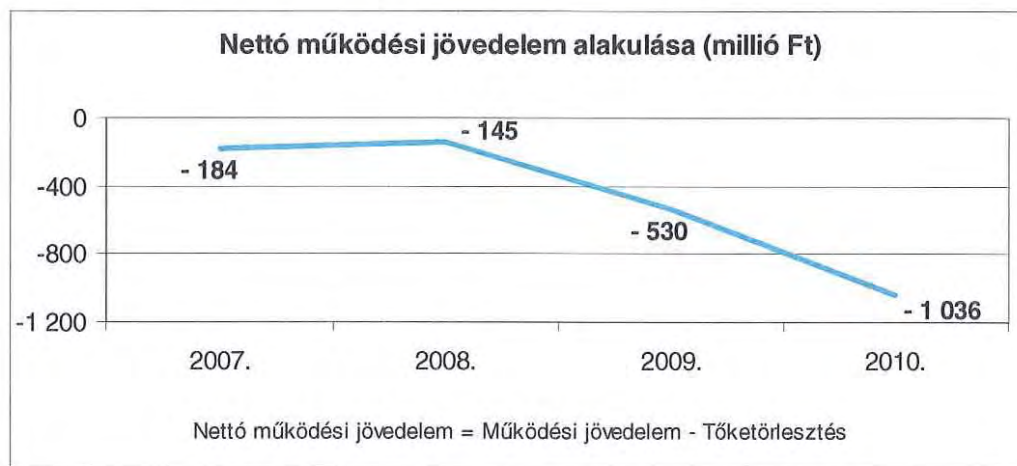
Az Önkormányzat kötelezettségein²⁰ belül a rövid lejáratú kötelezettségek állománya 2007.-2010. években 13% alatt volt. Az Önkormányzat 2006. december 31-én fennálló pénz és tőkepiaci kötelezettsége 5068 millió Ft-ról közel másfélszeresére, 7588 millió Ft-ra nőtt a kötvénykiadás és a folyószámlahitel állományának emelkedése miatt.

A rövid lejáratú kötelezettségek 2010-ben 728 millió Ft-ot tettek ki, amely 14 millió Ft-tal (0,2%-kal) több a 2007. évi rövid lejáratú kötelezettségállománynál. Az önkormányzat 2010-ben 126 millió Ft lejárt szállítói tartozásállománnyal rendelkezett. (2007-2009. években nem volt lejárt szállítói tartozása.)

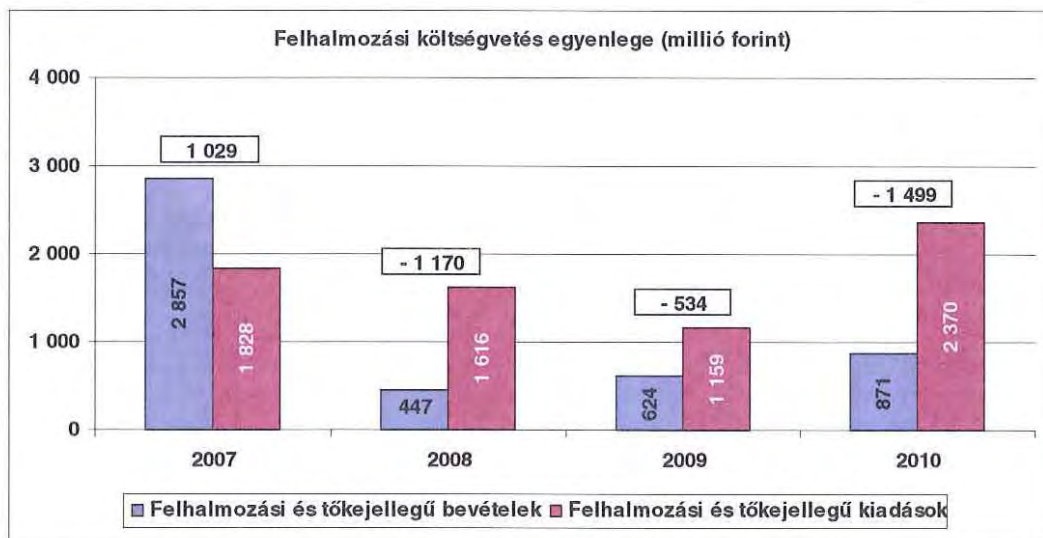
²⁰ Passzív pénzügyi elszámolások nélküli

Az Önkormányzat pénzügyi kapacitása a vizsgált időszakban folyamatosan negatív értéket mutatott. A **nettó működési jövedelem**²¹ értéke a folyó költségvetési pozíció mellett az adott költségvetési év adósságtörlesztésének hatását is tükrözi.

Az Önkormányzat pénzügyi kapacitása a vizsgált időszakban rosszabbodott. Míg 2007-2008-ban a nettó működési jövedelem negatív értéke a 200 millió Ft-ot nem haladta meg, addig a 2010. évben már – 1036 millió Ft volt. A pénzügyi kapacitás romlását főként a folyó bevételek és kiadások különbségéből származó működési jövedelem csökkenése okozta.²²

Az Önkormányzat felhalmozási költségvetésének egyenlege a 2008 – 2010. években ugyancsak negatív volt, szemben a 2007. évi pozitív értékkel, melyet a következő ábra szemléltet:

²¹ Pénzügyi kapacitás

²² Az Önkormányzat tőketörlesztési kötelezettsége ugyan növekvő volt 2007-2010 között, de mértékük nem volt számottevő. Összegük az évek sorrendjében 0, 6, 13, 25 millió Ft volt.

A felhalmozási forráshiánynak a felhalmozási és tőke jellegű kiadásokhoz viszonyított aránya 2008-ban 72,4% (1170 millió Ft) 2009-ben 46,1% (534 millió Ft) 2010-ben 63,2% (1499 millió Ft) volt.

A felhalmozási forráshiány finanszírozása felhalmozási célú hitelből és 5000 millió Ft névértékű, devizalapú (CHF) kötvénykibocsátásból, továbbá a korábbi években képződött pénzeszközök felhasználásával történt.

A pénzügyi helyzet a 2012. évtől várhatóan tovább fog romlani, mivel a kötvény visszafizetés miatt éves szinten 2,4 millió CHF összeggel emelkedik az Önkormányzat adósságszolgálatára, amelyre a rendelkezésre álló források a jelenlegi ismeretek szerint nem fognak fedezetet nyújtani.

A 2007-2010 közötti időszakban az Önkormányzat 5054 millió Ft működési és felhalmozási forráshiányára, 44 millió Ft tőketörlesztési kötelezettségére, továbbá a 778 millió Ft összegű függő, átfutó, kiegyenlítő tételeinek rendezésére az 1761 millió Ft 2007. évi nyitó pénzkészlet, a 2007-ben képződött 1029 millió Ft felhalmozási többletbevétel, az értékpapírok beváltásából származó 818 millió Ft, a kötvényből származó bevételből felhasznált 2122 millió Ft, valamint a 146 millió Ft értékben felvett hitelek nyújtottak fedezetet.

Az Önkormányzat évenkénti teljes finanszírozási hiánya²³ a CLF módszer szerint 2008-ban 1315 millió Ft, 2009-ben 1064 millió Ft, 2010-ben 2534 millió Ft volt.

Az Önkormányzat finanszírozási műveleteinek 2007-2010. évekbeni egyenlegét a következő ábra szemlélteti:

A finanszírozási többlet azt jelzi, hogy az éves költségvetések végrehajtása során szükség volt a pénzkészlet felhasználásán túl külső finanszírozás igénybevételére is. A finanszírozási célú műveleteket a vizsgált időszakban a jelentés 2. számú mellékletének 4.1-4.8 pontjai részletezik.

²³ a nettó működési jövedelem és a beruházási költségvetés eredője

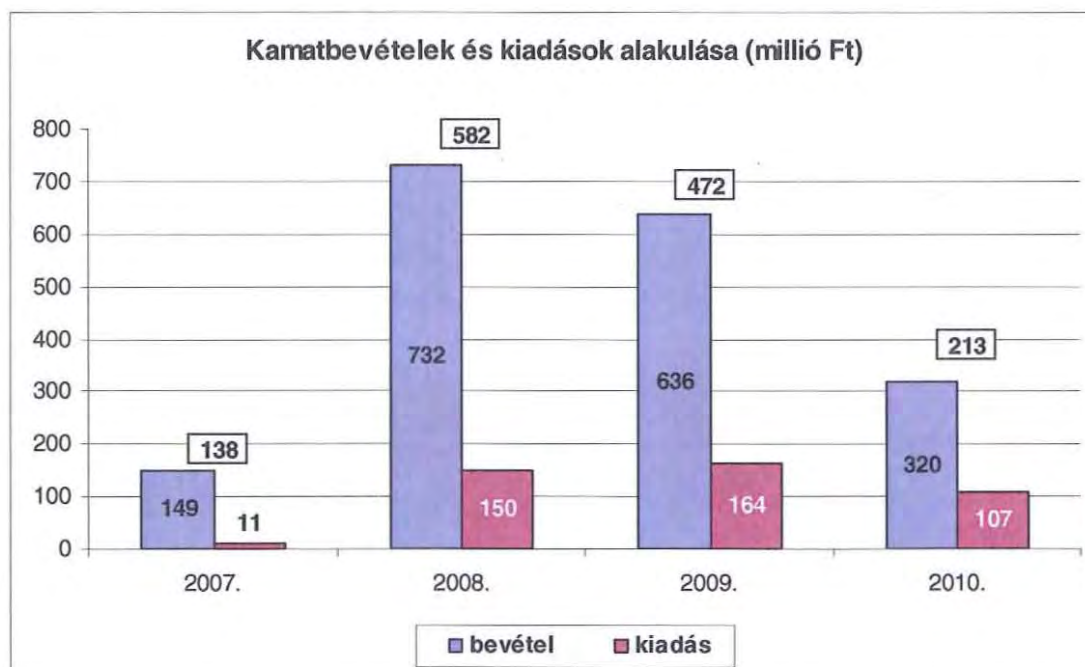
Az önkormányzat zárszámadási rendeletében a működési és fejlesztési hiányt a hagyományos költségvetési szerkezet alapján mutatta be²⁴, amelyről a jelentés 1. számú melléklete nyújt tájékoztatást. A zárszámadási rendelet szöveges részében a működési és felhalmozási egyensúly meghatározásakor az adósságszolgálati kiadásokat és a hitel- valamint kötvénybevételeket a működési és felhalmozási kiadások részének tekintette az Önkormányzat, melynek következtében minden évben működési és felhalmozási többletet mutatott ki.

A vizsgált időszakban a kötelezettségek (passzív pénzügyi elszámolások nélkül) 5780 millió Ft-ról 8317 millió Ft-ra emelkedtek, amely együtt járt a kamatkidadások növekedésével. Ugyanakkor a szabad pénzeszközök befektetése révén a kapott kamatok folyamatosan meghaladták a fizetett kamatokat.

A 2007-2010 között az Önkormányzat összesen 1837 millió Ft kamatbevételt realizált, amely a teljes kamatráfordítás (432 millió Ft) több mint négyszeresét tette ki.

2011-ben a kamatbevételek 14,6%-os csökkenésével (47 millió Ft) és a kamatkidadások 20,6%-os (22 millió Ft) növekedésével számolnak az előző évhez viszonyítva.

Az Önkormányzat kamatbevételeit, kamatkidadásait és azok egyenlegét a következő ábra mutatja:

²⁴ Nincs kötelező előírás a működési és fejlesztési hiány megállapításának módjára.

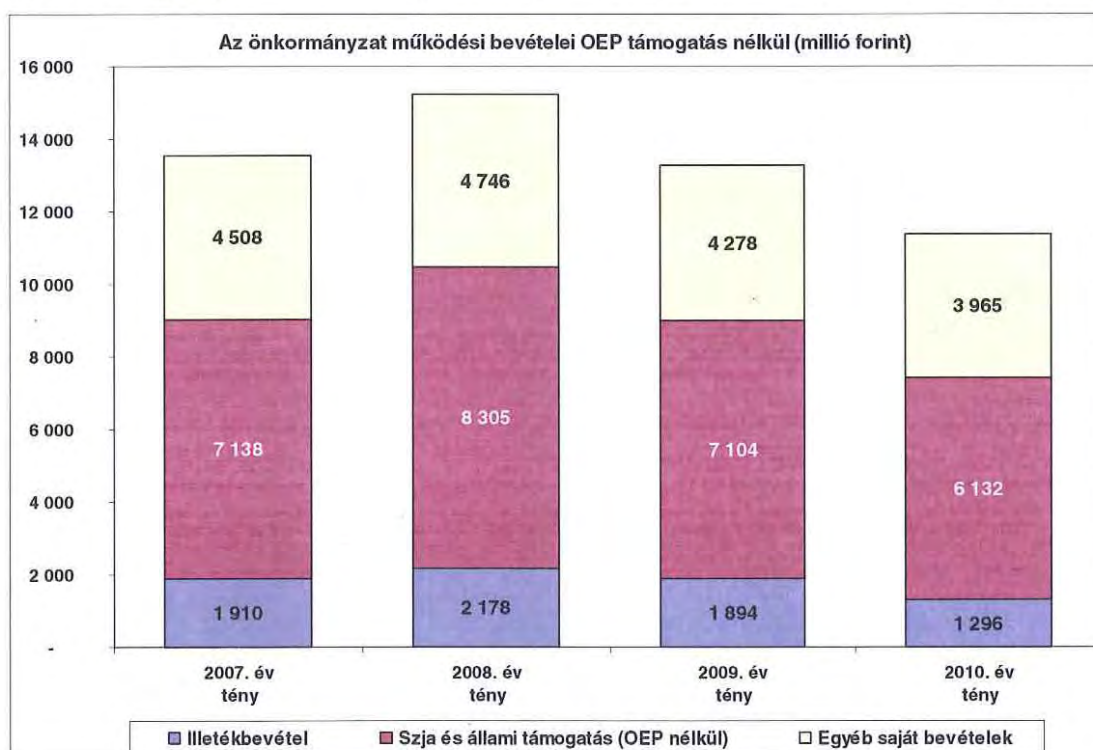
2.2. Az Önkormányzat bevételeinek alakulása

Az Önkormányzat 2007-2010 között realizált OEP támogatás nélküli főbb **működési bevételi** jogcímeinek számszaki adatait az alábbi táblázat, összetételének változását a grafikon mutatja be:

ezer Ft

Megnevezés	2007. év tény	2008. év tény	2009. év tény	2010. év tény
Illetékbevétel	1 910 074	2 177 516	1 894 415	1 295 720
szja és állami támogatás (OEP támogatás nélkül)	7 137 758	8 305 197	7 104 095	6 132 161
Egyéb saját bevételek	4 507 519	4 746 139	4 278 023	3 964 655
Összesen	13 555 351	15 228 852	13 276 533	11 392 536

(OEP támogatás) (7 449 976) (2 603 840) (656 434) (762 785)

Az Önkormányzatnál a 2007. évi **illetékbevétel** a 2006. évi 2499 millió Ft-hoz képest jelentősen, 23,6%-kal (589 millió Ft) csökkent. A csökkenésben szerepet játszott az Illetékhivatalnak – 2007. január 1-jétől – az APEH-hoz történő átszervezése is, miután az évente realizált illetékbevételekből (központi intézkedés következtében) évi 8,5% elvonásra került az adminisztrációs feladatokra. Az ezen a jogcímen visszatartott összeg minden évben kevesebb volt, mint amek-

kora költségvetési kiadást jelentett korábban az Illetékhatóság működtetése²⁵ az Önkormányzatnak. Az Illetékhatóság működtetésével kapcsolatos kiadások megszűnése és az adminisztrációs feladatokra visszatartott 8,5% között 2007-ben 192 millió Ft pozitív különbözet jelentkezett, de az 589 millió Ft-os bevételcsökkenésnek ez csak 32,5%-át tette ki.

Az illetékbevételek a vizsgált időszakban 2008-ban növekedett, amikor az előző évihez képest 14%-kal (267 millió Ft) nőtt. 2008-ról 2009-re 13%-os csökkenés (283 millió Ft) következett be, majd a 2010. évben jelentősen mérséklődött, az előző évhez viszonyítva a csökkenés 32%-os (598 millió Ft) volt.

Az átengedett szja és az állami támogatások együttes összege a 2008. évben 16,4%-kal (1167 millió Ft) növekedett, amit jelentős mértékben a 2007. szeptember 1-jén települési önkormányzatoktól átvett hét közoktatási intézményhez kapcsolódó bevételek okoztak. Az átengedett szja és az állami támogatások együttes összege ezt követően a központi forráskivonás hatására²⁶ folyamatosan és jelentős mértékben csökkent, az előző évihez képest 2009-ben 14,5%-kal (1201 millió Ft), 2010-ben további 13,7%-kal (972 millió Ft) kapott kevesebb forrást az Önkormányzat az államtól ezeken a jogcímeneken. A változást a normatíváknak a járulékváltozások miatti központi csökkentése, valamint a megyei önkormányzatokat érintő forráselvonás mellett az ellátotti létszám 2008-2010 közötti visszaesése idézte elő.

Az egyéb, OEP támogatás nélküli működési bevételek a 2008. évben 5,3%-kal (239 millió Ft) emelkedtek, ezt követően folyamatosan csökkentek. Az intézményi és egyéb folyó működési bevételek, valamint a kamatbevételek csökkenését nem tudta ellensúlyozni a támogatásértékű bevételek és az átvett pénzeszközök 545 millió Ft-os növekedése.

A tárgyévi pénzforgalmi működési bevételeket és kiadásokat összehasonlítva az Önkormányzat minden évben működési forráshiányos volt, amit a 2007-ben képződött felhalmozási többletbevételek egy részének felhasználásával, a pénzmaradvány igénybevitelével és folyószámla hitellel ellensúlyozott. Az Önkormányzat 2007-ben meglévő jelentős tartalékai a fejlesztésekre történő felhasználás mellett a működési hiány finanszírozása miatt is csökkentek.

²⁵ A 2006. évben az Illetékhatóság működtetésére 354 millió Ft-ot fordítottak. Az éves illetékbevételek 8,5%-a 2007-ben 162 millió Ft, 2008-ban 185 millió Ft, 2009-ben 161 millió Ft, 2010-ben 110 millió Ft volt.

²⁶ a 2007. évi bázishoz képest

Az Önkormányzat **felhalmozási bevételei** a vizsgált időszakban a következőképpen alakultak:

ezer Ft

Megnevezés	2007. év tény	2008. év tény	2009. év tény	2010. év tény
Tárgyi eszköz értékesítés	394 365	50 287	78 669	289 622
Állami támogatás	476 871	122 288	0	2 703
Átvett pénzeszköz	159 911	216 202	182 972	112 200
Egyéb felhalmozási bevétel	2 257 909	197 851	373 235	798 433
Felhalmozási tartalék	381 116	4 492 443	577 900	2 237 618
Osszes felhalmozási bevétel	3 670 172	5 079 071	1 212 776	3 440 576

A **tárgyi eszközök és immateriális javak** értékesítéséből, valamint az **átvett pénzeszközökből** befolyt bevételek mindegyike csökkent 2007-ről 2010-re. Különösen nagymértékű, 99,4%-os (474 millió Ft) csökkenés figyelhető meg a nagyrészt címzett támogatásokat magában foglaló állami forrásoknál. A felhalmozási kiadások fedezetét döntően a 2007 előtt képződött tartalékból, a Balatontourist Rt.-ben lévő részesedés értékesítéséből befolyt bevételből, valamint a kötvénykibocsátásból származó folyamatosan magas pénzmaradvány igénybevétele biztosította. A 2009. évben a többi évhez viszonyítva feltűnően alacsony volt a felhalmozási bevételek főösszege, mivel fejlesztési célú költségvetési támogatásban nem részesült az Önkormányzat, a fejlesztési feladatokra szánt szabad pénzeszközeit pedig értékpapírokba fektette. A 2007-2010 között befolyt felhalmozási kamatbevételek nagy része ezeknek az értékpapíroknak a forgatásából származik.

2.3. Az Önkormányzat kiadásainak alakulása

Az Önkormányzat **működési kiadásai** főbb jogcímek szerinti bontásban az alábbiak voltak:

ezer Ft

Megnevezés	2007.	2008.	2009.	2010.
Működési kiadások	21 048 029	17 280 432	13 616 652	12 747 923
Működési kiadások (kamatkiadás nélkül)	21 048 029	17 280 432	13 616 652	12 709 389
Kamatkiadás	0	0	0	38 534
Személyi juttatások	10 113 871	8 624 067	7 025 910	6 803 631
Munkaadót terhelő járulékok	3 191 952	2 658 664	2 051 512	1 753 498
Dologi kiadások	6 557 933	4 110 890	3 569 405	3 363 614
Egyéb folyó kiadások	118 535	101 036	83 964	156 797
Támogatások, elvonások, egyéb folyó átutalások	848 253	1 530 382	645 676	529 367
ebből: működési célú pénzeszközátadás	205 902	565 565	180 634	67 630
Előző évi pénzmaradvány átadás, visszafizetés, működési célú	217 485	255 393	240 185	102 482

Az Önkormányzat működési kiadásai 2007. december 31-ről 2010. december 31-re 21 048 millió Ft-ról 12 748 millió Ft-ra csökkentek. A 8300 millió Ft-os csökkenést elsősorban az okozta, hogy a legnagyobb intézménynek számító Kórház 2008. április 1-jétől zártkörű részvénytársaságként működik, így ettől az időponttól kezdve nem szerepel az Önkormányzat költségvetésében. A Kórház és a költségvetési szervként az Önkormányzat felügyelete alatt működő Tüdőgyógyintézet adatai nélkül a működési kiadások 2007. december 31-ről 2010. december 31-re 1,7%-kal csökkentek (12 202 millió Ft-ról 12 000 millió Ft-ra).

Az Önkormányzat működési kiadásai a Kórház és a Tüdőgyógyintézet adatai nélkül a vizsgált időszakban a következőképpen alakultak:

Megnevezés	2007.	2008.	2009.	2010.
Működési kiadások	12 201 808	14 165 846	12 910 859	11 999 789
Működési kiadások (kamatkiadás nélkül)	12 201 808	14 165 846	12 910 859	11 961 255
Kamatkiadás	0	0	0	38 534
Személyi juttatások	6 575 256	7 358 846	6 699 043	6 472 631
Munkaadót terhelő járulékok	2 036 226	2 247 162	1 956 717	1 671 570
Dologi kiadások	2 575 233	2 897 588	3 289 511	3 041 326
Egyéb folyó kiadások	62 278	80 725	79 727	143 879
Támogatások, elvonások, egyéb folyó átutalások	816 986	1 370 816	737 457	544 500
ebből: működési célú pénzeszközátadás	193 367	565 565	180 634	67 630
Előző évi pénzmaradvány átadás, visszafizetés, működési célú	135 829	210 709	148 404	87 349

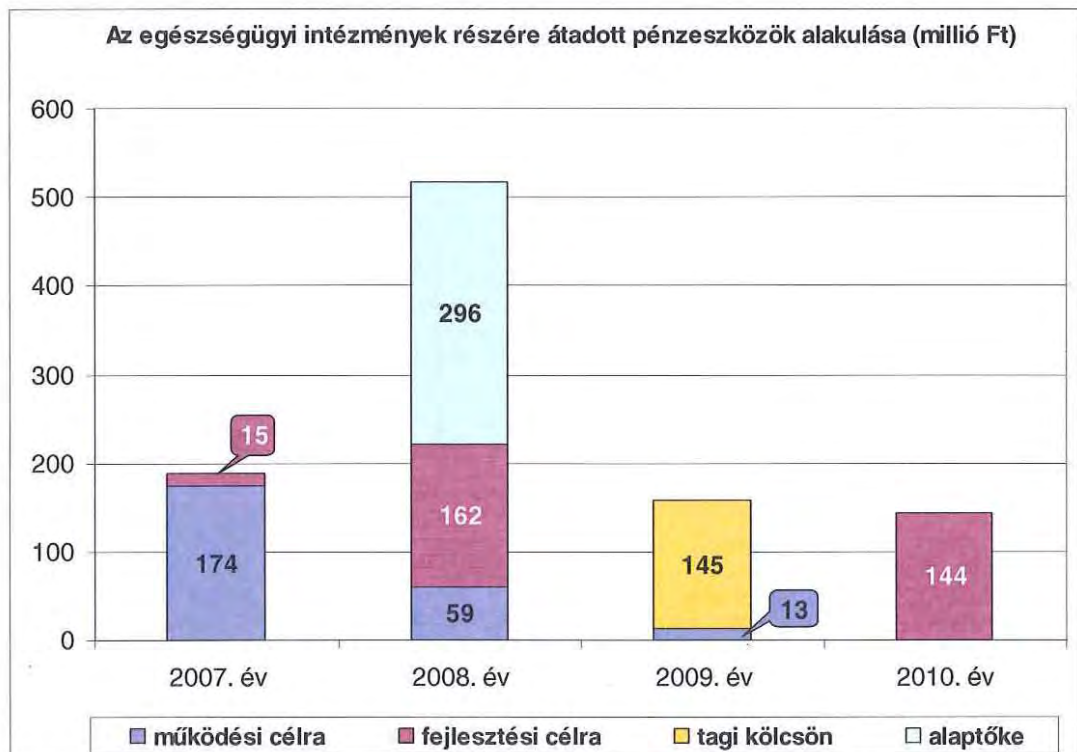
Az Önkormányzat 2010-ben a működési költségvetés 67,9%-át (8144 millió Ft-ot) személyi juttatásokra és a munkaadókat terhelő járulékokra fordította, az üzemeltetést, intézményfenntartást biztosító dologi és egyéb folyó kiadásokra 26,5% (3185 millió Ft) jutott. A működési kiadásokon belül a személyi juttatások és járulékok aránya a vizsgált időszakban csökkent, 2007-ben 70,6% (8611millió Ft), 2010-ben 67,9% volt (8144 millió Ft), a dologi és egyéb folyó kiadások aránya ugyanakkor emelkedett, 2007-ben 21,6% (2638 millió Ft), 2010-ben 26,5% (3185 millió Ft) volt.

A személyi juttatások – a Kórház és a Tüdőgyógyintézet adatai nélkül – a 2008. évben az átvett közoktatási intézmények miatt 11,9%-kal (784 millió Ft) emelkedtek, ezt követően azonban folyamatosan csökkentek a létszámcsökkenések miatt. A személyi juttatások 2010-ben a 2007. évben teljesített kiadásoknál 1,6%-kal (103 millió Ft) voltak alacsonyabbak.

A dologi kiadások és egyéb folyó kiadások az Önkormányzatnál folyamatosan emelkedtek, 2010-ben a 2007. évi szintnél 20,8%-kal (548 millió Ft) voltak magasabbak. A dologi kiadások minden évben az inflációt meghaladó mértékben nőttek, amelynek ellentételezése a központi forráselosztásban nem jelentkezett. Fedezetét az Önkormányzat a végrehajtott kiadáscsökkentő intézkedések révén, valamint a felhalmozási többletbevételek és a pénzmaradvány egy részének működési célra történő felhasználásával biztosította.

A felhalmozási kiadások főösszegéhez viszonyítva alacsonyak voltak **a társadalom és szociálpolitikai juttatások, a támogatásértékű kiadások**, valamint az **átadott pénzeszközök**, amelyek együttes összege 2007-2010 között 747 millió Ft-ról 529 millió Ft-ra csökkent.

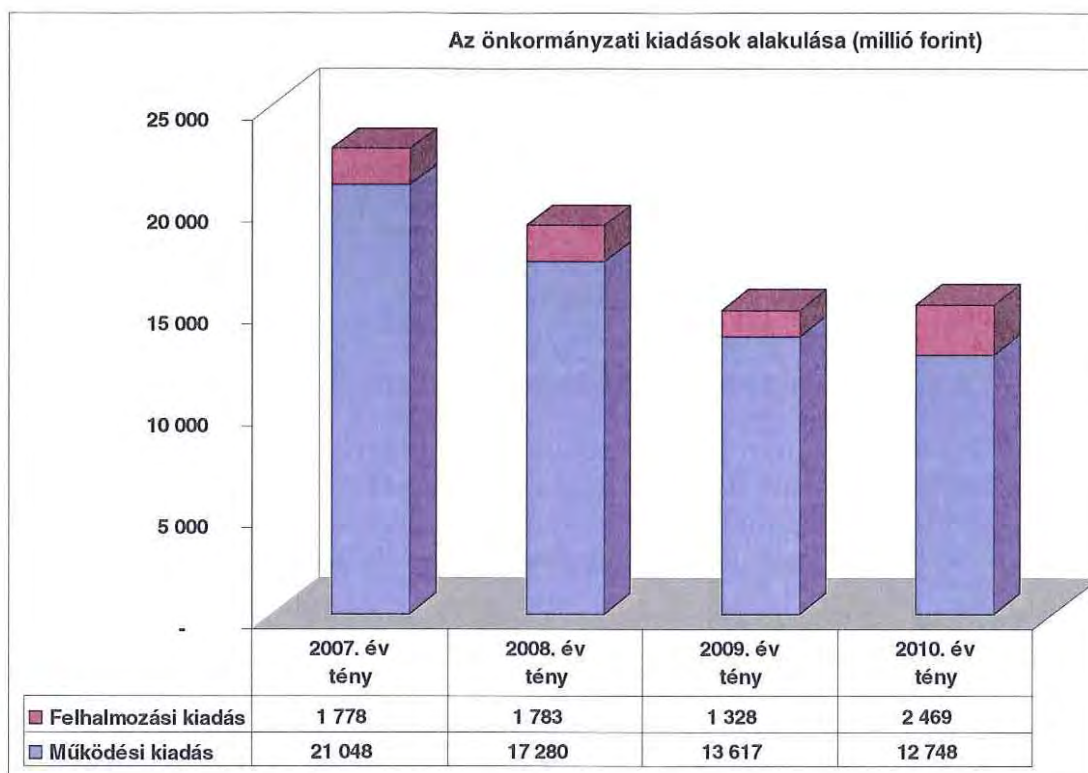
Az Önkormányzat 2007-2010 között a Kórház és a Tüdőgyógyintézet működési kiadásaihoz 863 millió Ft-tal járult hozzá, továbbá 145 millió Ft tagi kölcsönt nyújtott a Kórház részére. Az egészségügyi intézmények működtetésére fordított összegekből 246 millió Ft intézményfinanszírozás, 296 millió Ft a részvénytársasággá alakított Kórház részére biztosított alaptőke, 321 millió Ft gépek és műszerek vásárlásához és egyéb felújításokhoz, beruházásokhoz nyújtott támogatás volt. A kórházak működésének finanszírozására az OEP támogatás szolgál, míg a fejlesztési kiadások fedezetét az önkormányzatoknak kell biztosítani intézményeik számára.

A felhalmozási kiadások aránya az összes kiadáson belül – a 2009. évet kivéve – folyamatosan növekedett. A Kórház és a Tüdőgyógyintézet adatai nélkül a felhalmozási kiadások összes költségvetési kiadáshoz viszonyított aránya 2007-ben 12,0% (1662 millió Ft) 2010-ben 16,8% (2428 millió Ft) volt. Az Önkormányzat 2007-2008 között az üzletrészt értékesítéséből, 2010-ben a kötvénykibocsátásból származó rendkívüli bevételeit²⁷ használta fel intézményei fejlesztésére, továbbá városi önkormányzatok és megyei szervezetek²⁸ támogatására. A 2009. évben az előző évhez viszonyítva 25,5%-kal csökkentette fejlesztéseit az Önkormányzat, mivel szabad pénzeszközeit átmenetileg értékpapírokba fektette. A működési és felhalmozási kiadások összetételének változását a vizsgált időszakban a következő grafikon szemlélteti:

²⁷ 2007-ben a Balatontourist részvények ellenértékeként 2020 millió Ft, kötvénykibocsátásból 5000 millió Ft bevételhez jutott az Önkormányzat.

²⁸ A kedvezményezett szervezetek közül a katasztrófavédelem, a tűzoltóság, valamint a veszprémi egyetem kapta a legtöbb támogatást.

Az Önkormányzat 2007-2010 között megvalósított 5238 millió Ft értékű fejlesztései között iskolák, múzeumok, szociális és gyermekvédelmi intézmények, lakásotthonok felújítása, korszerűsítése és bővítése, továbbá két gazdasági társaságban üzletrész vásárlása szerepelt. A teljesített, egyenként 10 millió Ft teljes bekerülési költséget meghaladó fejlesztési kiadásokból 3531 millió Ft kötelező, 1318 millió Ft önként vállalt feladatokhoz kapcsolódott. A legmagasabb bekerülési költségű (1421 millió Ft) fejlesztés 2005-ben kezdődött, amely egy regionális onkológiai centrum megvalósítására irányul. További 18 esetben a bekerülési költség meghaladta a 100 millió Ft-os nagyságrendet, ezek a fejlesztések intézmények rekonstrukcióját, fűtőkorszerűsítését, infrastruktúra fejlesztését, továbbá a Kórháznak átadott beruházásokat és a részvénytársasággá alakuláshoz szükséges alaptőke átadását jelentették. Kiemelkedő tételek voltak a felhalmozási kiadások közül az ingatlanfejlesztési és termálvíz hasznosító gazdasági társaságokban önként vállalt feladatként, befektetési céllal vásárolt 883,4 millió Ft értékű üzletrészek. A pénzügyi befektetések 2010-ben történtek, azok megtérülése, illetve jövedelemtermelő képessége még nem ismert, a tulajdon szerzést követően osztalékban nem részesült az Önkormányzat. 2007-2010 között a 10 millió Ft teljes bekerülési költség feletti beruházások és felújítások száma 83 volt, amelyek teljesített összértéke 4849 millió Ft-ot tett ki. A 2010. év utáni felhalmozási célú 1963 millió Ft kötelezettségvállalásból a Kórház fejlesztéséhez kapcsolódó regionális onkológiai centrum 1345 millió Ft-os összege a legmagasabb. Az Önkormányzat által megvalósított és fennálló fejlesztéseket a 3. számú melléklet mutatja be.

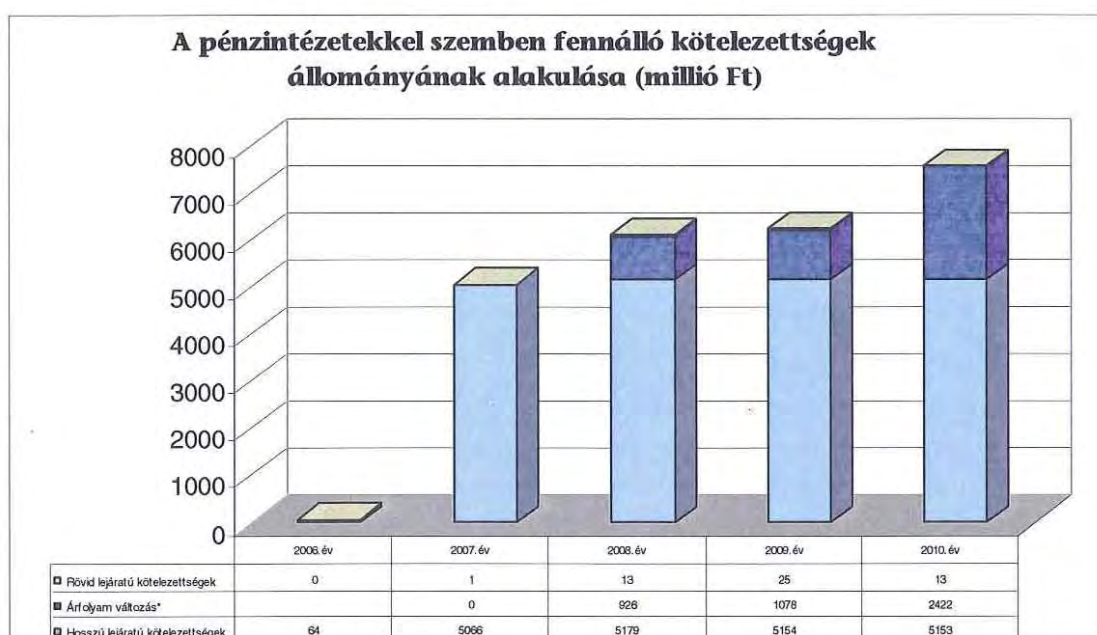
Az Önkormányzat 2011-re az előző évek működési és felhalmozási hiányainak finanszírozására, valamint felújításokra, beruházásokra és támogatásértékű kiadásokra elköltötte a Balatontourist Rt.-ben lévő üzletrész értékesítés teljes bevételét (4040 millió Ft-ot), valamint a kötvényből származó bevétel közel

50%-át. A kötvény még fel nem használt, illetve kötelezettséggel nem terhelt részét (1365 millió Ft) konkrét beruházásokra használhatja fel az Önkormányzat, további **fejlesztési tevékenysége a pályázati kiírások által nagyban befolyásolt**, mivel a jelentkező működési forráshiány és saját felhalmozási bevételei alacsony szintje miatt beruházásokat csak külső források, uniós és hazai támogatások elnyerése esetén tud megvalósítani.

3. KÖTELEZETTSÉGEK BEMUTATÁSA

3.1. A pénzüintézetek felé fennálló kötelezettségek alakulása

Az Önkormányzat **pénzüintézeti kötelezettségeinek állománya** 2006. december 31-től 2010. december 31-ig **118,6 szorosára** (64 millió Ft-ról 7588 millió Ft-ra) **nőtt**. A fennálló pénzüintézeti kötelezettségei kötvény kibocsátásából és hosszúlejáratú hitelek igénybevételéből keletkeztek²⁹.

Az Önkormányzat pénzüintézeti kötelezettségvállalásaira minden esetben közgyűlési döntés alapján került sor. A kötelezettségvállalásból származó források **felhasználási céljait meghatározták**. A Közgyűlés döntéseit megalapozó előterjesztések ugyanakkor **nem tartalmazták** a kötelezettségvállalás **viszszafizetési forrásainak**, a teljes futamidő várható **kamat és tőkefizetési kötelezettségeinek**, az **árfolyam- és kamatkockázatoknak a bemutatását**. Az előterjesztésekben nem tértek ki az **adósságszolgálati korlát bemutatására**, ezért a Közgyűlés ennek figyelembevétel nélkül döntött.

A Közgyűlés három pénzüintézet ajánlatából a két legjobb ajánlatot adó pénzüintézettel lefolytatott tárgyalás alapján döntött az 5000 millió Ft névértékű, svájci

²⁹ A rövid lejáratú kötelezettségek a hosszú lejáratú kötelezettségek tárgyévét követő évben esedékes törlesztői részletei.

frank alapú kötvény kibocsátásáról. A döntés következtében az Önkormányzat számlavezető és kötvénykibocsátó bankja nem ugyanaz a pénzüintézet lett.

Az Önkormányzat adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásának felső határát a vizsgált időszakban nem lépte túl.

Az adósságot keletkeztető kötelezettségvállalással megvalósított felhalmozási kiadások fedezetül szolgáló esetleges bevételt növelő, illetve kiadást csökkentő vonzatát, illetve ennek a fejlesztéshez, felújításhoz vállalt kötelezettségek visszafizetési forrásként való számbavételét nem vizsgálták. Az adósságot keletkeztető **kötelezettségvállalások teljesítésének** az Önkormányzat a vizsgált időszakban - külön hitelfelvétel és újabb kötvénykibocsátás nélkül – **eleget tudott tenni.**

Az Önkormányzat 2010. december 31-én **CHF-ben fennálló adósságot keletkeztető kötelezettségvállalását** az alábbi táblázat tartalmazza:

Megnevezés	Kibocsátás, illetve szerződéskötés időpontja	Összeg CHF-ben	Kibocsátási, vagy lehívási árfolyam	Kamat (referencia kamat+ kamatfelár)	Felhasználás célja:
Veszprém Megye Fejlődéséért Kötvény	2007.12.20	33 331 000	150,01	6 havi CHF LIBOR+évi 0,60%	Fejlesztési feladatok finanszírozása

A „Veszprém Megye Fejlődéséért” kötvényből származó bevétel 72,7%-ára vállalt kötelezettséget az Önkormányzat. A felhasznált összeg 71,7%-át fejlesztésre és pályázati önrészek biztosítására, 24,3%-át részvénytulajdon megszerzésére, 4,0%-át tagi kölcsönök nyújtására fordították.

Az Önkormányzat 2010. december 31-én **forintban fennálló adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásai** a következők voltak:

Megnevezés	Kibocsátás időpontja	Összeg	Kamat (referencia kamat+ kamatfelár)	Felhasználás célja:
Hosszú lejáratú hitel	2005.12.09	177 656 718	3 havi EURIBOR+1,31%	Fejlesztés, 12 intézmény mosodáinak korszerűsítése
Hosszú lejáratú hitel	2006.02.23	20 000 000	3 havi EURIBOR+1,23%	Fejlesztés, Baláca múzeum kiállítóhely kialakítása

Az Önkormányzat 178 millió Ft hosszúlejáratú hitelét az Önkormányzat fenntartásában működő 12 egészségügyi, szociális és oktatási intézmény mosodáinak korszerűsítésére vette fel energia- és költségmegtakarítás céljából. Az Önkormányzat a 20 millió Ft hosszúlejáratú hitelből finanszírozta a Baláca múzeumi kiállítóhely közösségi-közművelődési célú épületének beruházását.

Az Önkormányzat 2007-2010 között a CHF-ben fennálló pénzüintézeti kötelezettségeire 2 048 091 CHF (368 millió Ft) kamatot és 599 958 CHF (109 mil-

lió Ft) egyéb költséget³⁰ fizetett a pénzügyintézetnek. A Közgyűlés határozata szerint a pénzügyi válság következtében szükségessé vált az eredeti forgalmazói szerződés felülvizsgálata. Az Önkormányzat és a pénzügyintézet megállapodtak abban, hogy határozott időre 2009. július 1-től 2009. december 31-ig, majd azt követően évente, ügynöki díjat fizet a z Önkormányzat a pénzügyintézetnek. A 2009. évre vonatkozóan a díj mértékét a kötvény névértékének 1,8%-ban állapították meg. A szerződő felek megállapodtak abban, hogy a díj megállapításának szükségességét, illetve mértékét a tárgyévet megelőzően legkésőbb december 15-ig, illetve tárgyévből június 15-ig felülvizsgálják. A szerződés 7.2. pontja értelmében az ügynöki díj felülvizsgálatát mindaddig folytatják a szerződés keretei között, amíg a kamatszint a 6 havi LIBOR mértéke a 2007. december 12.-i szintet el nem éri (2,8617%), vagy meg nem haladja.

Az Önkormányzat 2007-2010 között HUF-ban fennálló kötelezettségeire 32 millió Ft tőkét törlesztett, 19 millió Ft kamatot fizetett. (Egyéb költség³¹ címén 2007-ig 10 millió Ft-ot teljesített).

Az Önkormányzat **2010. december 31-én fennálló kötelezettségeinek** várható jövőbeni a teljes futamidőre vonatkozó tőke-, kamat- és egyéb fizetési kötelezettsége – az utolsó fizetési kötelezettség alapját képező teljes (alapkamat és kamatfelár) kamat- és egyéb szerződéses kondíciókkal számolva – 2011-2013. között 3 984 000 CHF és 51 millió Ft, 2014-től 32 206 241 CHF és 147 millió Ft.

Az árfolyamváltozás hatása is befolyásolja a kötelezettségek alakulását, azonban annak mértéke előre pontosan nem határozható meg, csak várakozásokon alapuló tendenciák jelezhetők. A Számv. tv. 60. § (4) bekezdése alapján az árfolyamkülönbséget év végén a kötelezettségek vagy követelések között a könyvviteli mérlegben nyilván kell tartani, azonban az árfolyamkülönbséget valójában nem realizált³². Annak megítéléséről, hogy a devizában kibocsátott kötvényekért kapott forinthez képest a kötvények visszavásárlásakor jelentkező forint kötelezettség többletkiadást (árfolyamvesztés) vagy megtakarítást (árfolyamnyereség) eredményez a futamidő végén, a teljes kötelezettség rendezését követően lehet képet alkotni. Mindaddig, amíg törlesztési kötelezettség nem áll fenn (türelmi idő, moratórium), a tőkére vonatkoztatva nem értelmezhető sem az árfolyamvesztés, sem az árfolyamnyereség.

Az Önkormányzat 2007-2010. december 31. között az átmenetileg szabad pénzeszközein 1837 millió Ft **kamatbevételt realizált**, melyből 1416 millió Ft származott kötvényekből származó bevétel befektetéseiből és 421 millió Ft a

³⁰ A 2007. december 10-én létrejött forgalmazói szerződés 6.4 pontja alapján a szerződést új 7. ponttal egészítették ki - a Közgyűlés 99/2009 (VI.18.) MÖK határozata alapján - ügynöki szolgáltatások címen.

³¹ A 2005. december 9-én megkötött 200 millió Ft kölcsönszerződés 7. pontja alapján a projektvizsgálati díj éves mértéke 0,41%, összességében a teljes futamidőre 10 millió Ft, melynek megfizetése az első folyósításkor egy összegben esedékes.

³² Emiatt az Önkormányzat mérlegében a pénzügyintézeti kötelezettségek 2422 millió Ft-tal növekedtek.

Közgyűlés hivatala elkülönített bankszámláin rendelkezésre állt forrás befektetéséből³³.

A kötvény bevétel **befektetéséből származó kamatbevételből** az Önkormányzat 397 millió Ft-ot a **kötvények kamatfizetésére**, 109 millió Ft-ot ügynöki díjra és 950 millió Ft-ot felhalmozási célokra fordított. A kötvénybevételel nem használt részének befektetéseiből származó kamatbevételek háromszorosát tették ki a kötvénykibocsátás miatt megfizetett kamatnak és ügynöki díjnak.

A **folyószámlahitel** és a **munkabér megelőlegezési hitel** alakulását az alábbi táblázat mutatja be:

Megnevezés	ezer Ft-ban				
	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év	2011. március 31.
I. Folyószámlahitel					
a folyószámlahitel keretösszege január 1-jén	300 000	150 000	600 000	900 000	1 400 000
teljesített kamat és egyéb költség	-	-	-	36 781	21 729
II. Munkabér megelőlegezési hitel					
Igénybevett hitel összesen:	-	-	-	1 300 000	75 000
teljesített kamat és egyéb költség	-	-	-	804	454

Az Önkormányzat **működésének likviditását** 2009. év decemberétől csak **folyószámlahitel igénybevételével tudta biztosítani**. A 2009. évben fennálló 12 millió Ft folyószámlahitel tartozását az Önkormányzat 2010. január 4-én törlesztette.

Az Önkormányzat a 2010. december 30-án fennálló **943 millió Ft folyószámlahitelét** a kötvénykibocsátásból származó bevételéből **visszafizette**. A Közgyűlés a helyszíni vizsgálat alatt megbízta a Közgyűlés elnökét azzal, hogy közbeszerzési eljárást folytasson le 1800 millió Ft bankszámlához kapcsolódó hitelkeret egy évre történő megnyitása érdekében.

Az Önkormányzat 2009. évben 15 nap, 2010. évben 311 nap és 2011. I. negyedévében 85 napon vette igénybe folyószámlahitel keretét. Az átlagos napi állomány a 2009. évi 14 millió Ft-ról, a 2011. március 31-re 779 millió Ft-ra emelkedett. A 2009. év végétől jelentkező működési hiány, folyamatos likviditási problémák finanszírozása (folyószámlahitel) az Önkormányzatnak a 2009. év végétől 2011. március 31-ig összesen 57 millió Ft kamatráfordítást eredményezett.

Az Önkormányzat átmeneti likviditási problémái miatt a 2010. év júniusában **130 millió Ft**, 2011. év áprilisában **75 millió Ft munkabér megelőzési hitelt vett igénybe**, mivel a folyószámlahitel keret nem nyújtott fedezetet a munkabérek kifizetésére. A törlesztések az illeték bevételekből és a normatív állami támogatásokból az igénybevételt követő hónap végén megtörténtek. A munkabér megelőlegezési hitel igénybevétele miatt az Önkormányzatnak a vizsgált időszakban több mint 1 millió Ft kamatfizetési kötelezettsége keletkezett.

³³ Balatontourist Rt. értékesítéséből származó bevétel.

A folyószámlahitel és munkabér megelőlegezési hitelek kondícióinak³⁴ és egyéb költségeinek alakulását a következő táblázat szemlélteti:

Megnevezés	Kamat (referencia+kamatfelár)	Egyéb költség
Folyószámlahitel		
2007. év	3 havi BUBOR +0,2 %	0,00%
2008. év	3 havi BUBOR +0,5 %	0,15% rend.tart.jutalék
2009. év		
0 - 150 millióig	1 havi BUBOR +1,5%	0,3% kezelési+0,2% rend.tart.jutalék
150 - 450 millióig	1 havi BUBOR +2,4%	0,3% kezelési+0,2% rend.tart.jutalék
2010. év		
0 - 150 millióig	1 havi BUBOR +1,5%	0,3% kezelési+0,2% rend.tart.jutalék
150 - 450 millióig	1 havi BUBOR +2,2%	0,3% kezelési+0,2% rend.tart.jutalék
450 - 600 millióig	1 havi BUBOR +2,4%	0,3% kezelési+0,2% rend.tart.jutalék
2011. év		
0 - 150 millióig	1 havi BUBOR +1,5%	0,3% kezelési+0,2% rend.tart.jutalék
150 - 600 millióig	1 havi BUBOR +2,2%	0,3% kezelési+0,2% rend.tart.jutalék
600 - 1400 millióig	1 havi BUBOR +2,4%	0,3% kezelési+0,2% rend.tart.jutalék
Munkabér megelőlegezési hitel		
2010. év	1 havi BUBOR +2,7%	x
2011. év	1 havi BUBOR+2,7%	x

A jelenleg fennálló kötvény és a hitelek esetében a kamatfizetési **kötelezettségek alakulását jelentősen befolyásolta** és jelenleg is befolyásolja a kibocsátáskori és az utolsó kamatfizetéskori **referencia kamatok változása**, melyet az alábbi táblázat mutat be:

Megnevezés	Kibocsátási, lehívási	Utolsó fizetéskori	Változás %
	alapkamat %		
6 havi CHF LIBOR	3,4417	0,8642	-74,9
3 havi EURIBOR	3,676	2,24	-39,1

Az Önkormányzat utolsó kamatfizetési kötelezettsége a 6 havi CHF LIBOR-u kötvénye után 2011. március 31-én és a 3 havi EURIBOR-os hitele után 2011. március 5-én volt.

Változatlan referencia kamat esetén, az Önkormányzatnak a kibocsátáskori referencia kamattal számolva 4 038 367 CHF kamatfizetési kötelezettsége keletkezett volna, ami **1 848 719 CHF-el kevesebb** a teljesített kifizetésnél. Az alapkamat mértékének alakulása jelentős hatással van az adott devizanemben kifejezett, a teljes futamidőre számított, várható kamatkötelezettség nagyságára.

Az Önkormányzatnak a kötvény tőke törlesztésére vonatkozó fizetési kötelezettsége 2012. szeptember 30-án kezdődik.

³⁴A referencia kamat az alábbiak szerint alakult:

MNB BUBOR fixing (átlagkamat) %-ban					
Referencia kamat	2007. évi	2008. évi	2009. évi	2010. évi	2011. március 31-ig
3 havi BUBOR	7,75	8,87	8,64	5,5	6,03
1 havi BUBOR	7,83	8,75	8,66	5,47	5,94
1 napi BUBOR	7,78	8,41	8,39	4,95	5,24

Az Önkormányzatnál a helyszíni vizsgálat alatt további hosszú lejáratú hitel igénybevételről, illetve kötvénykibocsátásról szóló döntést nem készítettek elő, ugyanakkor a Közgyűlés döntött az 1800 millió Ft folyószámlahitel közbeszerzési eljárásának a lefolytatásáról, valamint a kötvénybevételből 500 millió működési célú pénzeszköz felhasználását kérte a pénzügyintézetől visszafizetési kötelezettséggel, az átmeneti finanszírozási problémák kezelésére.

Az Önkormányzat 2011-2014. évekre szóló **gazdasági programjának elsődleges célja a likviditási problémák kezelése**, melyen belül feladatként határozták meg – többek között – a likviditás biztosítását szolgáló feladatok legfontosabb elemei közül a következőket:

- saját bevételek további növelését,
- felesleges vagyontárgyak értékesítését,
- a 2012. év decemberétől jelentkező, a kibocsátott kötvény visszafizetésével kapcsolatos évenkénti kötelezettség teljesítését,
- az intézményi feladatellátás során a feladatokhoz kell rendelni az intézményi struktúrát stb.

3.2. Szállítók felé fennálló kötelezettségek alakulása

Az Önkormányzatnak és gazdasági társaságainak lejárt szállítói tartozásait az alábbi táblázat tartalmazza (ezer Ft-ban)³⁵:

Megnevezés	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
	december 31.	december 31.	december 31.	december 31.	március 31.
Lejárt szállítói tartozás	-	-	-	126 299	157 396
Gazdasági társaságok lejárt szállítói tartozása				356 008	597 677
ebből Kórház				356 008	597 677
Egyéb kiadás elmaradás				-	-
Tartozásállomány	-	-	-	482 307	755 073

Az Önkormányzatnak a vizsgált időszakban 2010. december 31-én lejárt szállítói tartozása 126 millió Ft volt, amely 2011. március 31-ére **1,2 szerezésre** 157 millió Ft-ra nőtt. A lejárt szállítói tartozás 71,5%-a (90 millió Ft) 30 napon belüli, 11,4%-a (14 millió Ft) 31-60 napon belüli, 16,6%-a (21 millió Ft) 61-90 nap közötti és 0,5%-a (1 millió Ft) 91-365 nap közötti volt.

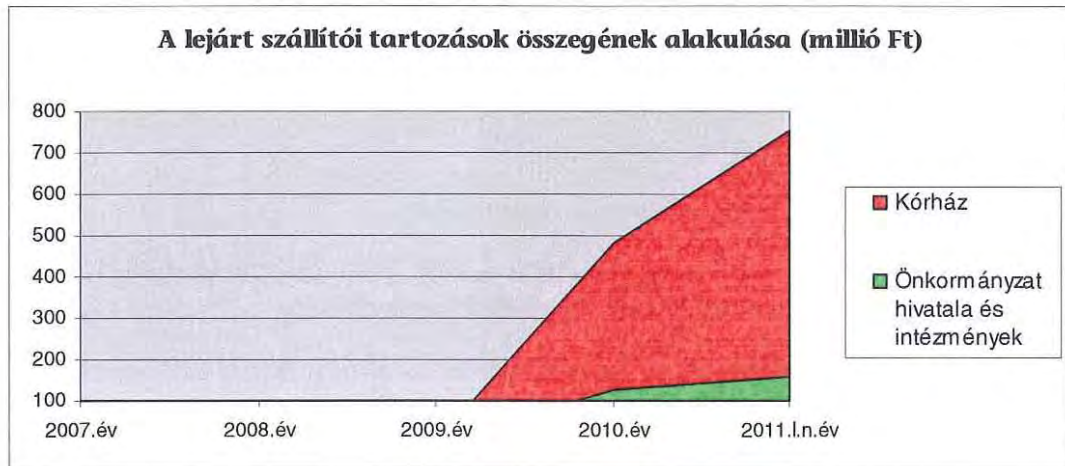
A gazdasági társaságként működő **Kórház lejárt szállítói tartozása** 2010. év végéről 2011. március 31-ére több mint, **1,5 szerezésre, 356 millió Ft-ról 597,7 millió Ft-ra nőtt**. A Kórház 2010. december 31-én lejárt tartozásállományából 129 millió Ft 31-60 nap közötti volt.

Az Önkormányzat 2010. december 31-i mérlegben kimutatott szállítói kötelezettség 337 millió Ft volt, melyből a **le nem járt tartozásállomány** 211 millió Ft, az összes tartozás 62,5%-a. Az Önkormányzatnál a 2010. év végén kimutatott szállítói kötelezettségre fedezetet részben a mérlegben kimutatott 100 mil-

³⁵ Az Önkormányzat a 2007-2009. évi szállítói állományokról nem szolgáltatott adatot.

lió Ft követelésállomány nyújthat, illetve a Hivatal folyószámlahitel kerete. Az Önkormányzat 2010. év végén nem rendelkezett szabad pénzmaradvánnyal, mivel a költségvetési beszámolójában kimutatott pénzmaradványa kötelezettségvállalással terhelt.

A Kórház Zrt-nél jelentkező, dinamikusan növekvő szállítói állomány a tartozásállomány további növekedését valószínűsíti.

A Közgyűlés a lejárt szállítói kötelezettségek rendezésével, a vizsgált időszakban nem foglalkozott, az állomány csökkentése érdekében pénzügyi finanszírozási műveletekről nem döntött.

Az Önkormányzat hivatalában a szállítókkal történt fizetések átütemezéséről, az aljegyző tájékoztatása szerint a megállapodások szóban, telefonon történtek.

3.3. Egyéb kötelezettségek alakulása

A kötelező feladatellátáshoz kapcsolódóan a **Megyei Levéltár** 2006. augusztus 29-én számítógép beszerzésére 667 ezer Ft összegben **lízingszerződést kötött**. A pénzügyi kötelezettségek teljesítését követően a lízingelt eszköz maradványértéke – az Önkormányzat nyilvántartása szerint – 2010. december 31-én 8 ezer Ft volt.

Az Önkormányzat Közgyűlése 2010. szeptember 16-án döntött a Kórház 200 millió Ft folyószámlahitel felvételének engedélyezéséről, likviditásának megőrzése érdekében. A folyószámlahitel visszafizetésére az Önkormányzat, mint a Zrt többségi tulajdonosa **kezeséget vállalt**.

A vizsgált időszakban az **elengedett követelések** bruttó összege nem haladta meg a 10 millió Ft-ot. Az Önkormányzat vagyongazdálkodási rendelete alapján a vizsgált időszakban 3 millió Ft behajthatatlanná vált kis összegű követelés – térítési-, bérleti- és gondozási díjak – elengedéséről döntött a Közgyűlés elnöke, illetve az intézményvezetők.

Az Önkormányzat 2010. november 29-én módosította a pénzügyi intézményével kötött folyószámla-hitelkeret szerződését egymilliárd forintról 1400 millió forintra. A

hitelkeret emelés hatálybalépési feltétele a pénzüintézet javára 432 millió Ft összegű, első helyi keretbiztosítéki jelzálogjog legalább széljegyként történő bejegyzése volt nyolc forgalomképes és az Ötv. 88. § (1) bekezdésében foglaltakkal ellentételesen egy korlátozottan forgalomképes³⁶ ingatlanra. Az ingatlanokon a 432 millió Ft értékű keretbiztosítéki jelzálogjog bejegyzése megtörtént.

A közbenső egyeztetés során a Közgyűlés elnöke által tett észrevétel szerint: „A Veszprém, Vár u. 6. szám alatti 288 hrsz-ú ingatlan korlátozottan forgalomképes vagyoni körbe tartozik. Az ingatlan keretbiztosítéki jelzáloggal történő megterhelése előtt a Közgyűlés az Ötv. és az Önkormányzat vagyonrendelete értelmében döntött az ingatlan megterheléséről a 154/2010. (VIII. 5.) MÖK határozatában. Tekintettel arra, hogy az ingatlan műemlék, a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal állásfoglalását is megkértük, a hozzájárulást mellékelem. A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 78-79. §-a határozza meg az önkormányzat vagyonát, mely tartalmazza a törzsvagyon körébe tartozó vagyon fogalmát, forgalomképtelen és korlátozottan forgalomképesség szerinti bontásban. A 79. § (2) bekezdés b) pontja kimondja, hogy a törzsvagyon korlátozottan forgalomképes tárgyairól törvény, vagy a helyi önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint lehet rendelkezni. Azonban a 80. § (1) bekezdése egyértelműen rögzíti azt, hogy a helyi önkormányzatot megillető tulajdonosi jogok gyakorlásáról a képviselő-testület rendelkezik. A Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlésének a vagyonáról és a vagyonkezelés-, gazdálkodás szabályairól szóló 8/2002. (IX. 20.) számú rendelete 19. § a) pontjában foglalt rendelkezés szerint helyesen járt el az Önkormányzat, amikor a keretbiztosítéki jelzálog bejegyzés előtt az Önkormányzat Közgyűlése döntést hozott ezen ingatlan – valamint a forgalomképes ingatlanok – megterhelhetőségéről is. A fentiek alapján kérem a javaslat megtételétől eltekinteni szíveskedjenek.”

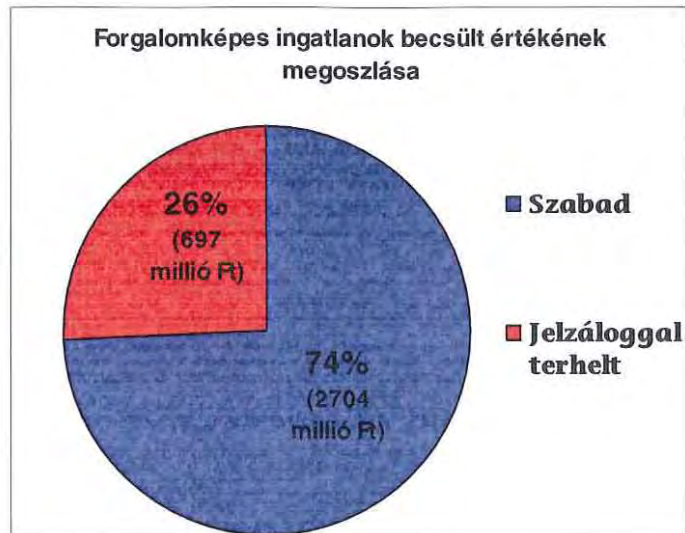
Az észrevétel nem megalapozott, mivel a Veszprém, Vár u. 6. szám alatti ingatlan korlátozottan forgalomképes besorolású, emiatt az ingatlan az Ötv. 79. § (2) bekezdése alapján az önkormányzati törzsvagyon körébe tartozik. Az Ötv. 88. § (1) bekezdés b) pontjának előírása alapján hitel fedezetétül az önkormányzati törzsvagyon nem használható fel, ezért továbbra is fenntartjuk azt a megállapítást, hogy a keretbiztosítéki jelzálogjog bejegyzése a Veszprém, Vár u. 6. szám alatti korlátozottan forgalomképes ingatlanra az Ötv. előírásával ellentétes volt.

A jelzálogjoggal terhelt ingatlanok számviteli nyilvántartás szerinti bruttó értéke 2010. december 31-én 454 millió Ft, becsült értéke³⁷ pedig 697 millió Ft volt, melyre 432 millió Ft összegű jelzálogjog bejegyzés történt. Az Önkormányzat összes forgalomképes ingatlanának könyvszerinti bruttó értéke 904 millió Ft, becsült értéke 2704 millió Ft volt, melyből a terhelt ingatlanok becsült értéke 697 millió Ft (26%) volt.

Az Önkormányzat eladósodása összefüggésben van a vagyon jelzáloggal terhelésével, mivel a folyószámlahitel keret 2010. évi emelésének biztosítékeként a pénzüintézet a keretbiztosítéki jelzálogjog bejegyzését írta elő.

³⁶ Veszprém 288 hrsz. Iroda épület bérbeadás útján hasznosítva.

³⁷ Az Önkormányzat számviteli politikája szerint nem él a piaci értékelés lehetőségével, az ingatlanait az Illetékhivatal által 2003. január 1-jével megállapított becsült értéken tartja nyilván.

A vizsgált időszakban nem történt meg annak felmérése, hogy az **elhasználódott, amortizálódott eszközök pótlása** milyen kötelezettséget jelent az Önkormányzat számára. A felújításokra, az eszközök pótlására az Önkormányzat pénzügyi lehetőségének a függvényében, elsősorban az intézmények működőképességének biztosítása, illetve a szakhatósági előírások figyelembevételével került sor.

Az Önkormányzat a 2007-2010. években a tárgyi eszközök után **236,1 millió Ft összegű értékcsökkenést számolt el**. Felújításra az elszámolt értékcsökkenés 171%-át, 404 millió Ft fordítottak. A Közgyűlés a Kórház vagyonkezelésében lévő önkormányzati tulajdonú eszközök 2010. január 1. – 2010. december 31. közötti időszakra elszámolt értékcsökkenéséből elengedett 53 millió Ft kezelt vagyonnal összefüggő hosszú lejáratú kötelezettséget, mivel a Kórház a veszteséges gazdálkodás során nem tudta biztosítani a vagyonkezelésbe vett eszközök értékcsökkenésének pótlását vagy tartalékba helyezését. Az elhasználódott eszközök pótlására az Önkormányzat tartalékot nem képzett, külön alapot nem hozott létre.

Az **Önkormányzat** a 2007. december 31-én a Magyar-Angol Tannyelvű **Gimnázium** és Kollégium, Balatonalmádi **részére 1 390 ezer Ft** és a Kisfaludy Sándor Gimnázium Szakképző Iskola, Kollégium és Alapfokú Művészetoktatási **Intézmény**, Sümeg **részére 163 ezer Ft** működési célú támogatási **kölcsönt nyújtott** kötelező feladataink ellátása érdekében, a tervezett bevételek elmaradása miatt. Az egyszeri kölcsön visszafizetésének fedezeteként a 2008. évi költségvetést, vagy a 2007. évi pénzmaradványt jelölte meg az Önkormányzat. A kölcsönt a Magyar-Angol Tannyelvű **Gimnázium** és Kollégium 2008. május 16-án, a Kisfaludy Sándor Gimnázium Szakképző Iskola, Kollégium és Alapfokú Művészetoktatási **Intézmény** 2008. július 14-én **visszafizette**.

A Veszprém Megyei **Pedagógiai Intézet** és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat a 2006. évben elnyerte a HEFOP 3.1.4. „Kulcs a holnaphoz” a kompetencia alapú oktatás elterjesztése Veszprém Megyében című pályázatot. A pályázat utófinanszírozású, ezért az intézmény 2007. évben **2 144 ezer Ft** önkormányzati **kölcsönben részesült**. A pályázati támogatási összeg az Intézmény költ-

ségvetésében a 2008. évben került biztosításra, mellyel párhuzamosan nyílt lehetőség a kölcsön 2008. június 26-i visszafizetésére.

A **Közgyűlés**³⁸, mint a **Kórház** tulajdonosa a kötelező feladatellátáshoz kapcsolódóan **103 millió forint tulajdonosi hitelt** (tagi kölcsönt) **nyújtott** a „Veszprém Megye fejlődéséért” kötvény bevétele terhére, izotópdiagnosztikai eszközbeszerzés céljából, valamint **42 millió forint tulajdonosi hitelt** (tagi kölcsönt) **nyújtott**³⁹, szintén a „Veszprém Megye fejlődéséért” kötvény bevétele terhére, ultrahang készülék, gastroenterológiai endoszkóp és szemészeti fundus kamera beszerzésére céljából. A tagi kölcsönök törlesztését 5 évben, évente két alkalommal, egyenlő részletben állapították meg, valamint 6 havi LIBOR + 2,8% kamatfelár mértékű kamatfizetési kötelezettséget írtak elő. A törlesztés kezdő időpontját 2010. február 28-ban határozták meg. A Közgyűlés határozatában úgy döntött, hogy amennyiben a pénzügyi feltételek változnak, az Önkormányzat kezdeményezi a Kórház felé a tagi kölcsönök visszafizetési feltételeinek a módosítását. Az Önkormányzat által a tulajdonosi **hitelszerződés alapján kiszámlázott** – Kórház által pénzügyileg teljesített – **kamatbevétele** 2011. március 31-ig **6,1 millió Ft volt**.

Az Önkormányzat Közgyűlése⁴⁰ a helyszíni vizsgálat alatt újabb tagi kölcsön (tulajdonosi hitel) nyújtásáról döntött a **Kórház** részére. A **120 millió forint tulajdonosi hitelt** a „Veszprém Megye fejlődéséért” kötvény bevétele terhére. A tagi kölcsönök törlesztését 15 évben, évente két alkalommal, egyenlő részletben állapították meg, valamint 6 havi LIBOR + 3,2% kamatfelár mértékű kamatfizetési kötelezettséget írtak elő. A törlesztés kezdő időpontját 2012. február 28-ban határozták meg.

4. A PÉNZÜGYI EGYENSÚLY MEGTEREMTÉSE ÉRDEKÉBEN HOZOTT INTÉZKEDÉSEK

A 2007-2010. években végrehajtott kiadáscsökkentő és bevételnövelő intézkedések a feladatellátás racionalizálását, szakmai színvonalának emelését, valamint az **Önkormányzat pénzügyi helyzetének javítását** célozták. A legjelentősebb mértékű kiadási megtakarítást az álláshely csökkentésekkel érték el, emellett sikerült megőrizniük az intézmények gazdálkodásának stabilitását.

A **2007. évben** végrehajtott intézkedések következtében március 1-jétől megszűnt az Önkormányzat Közigazgatási Informatikai Szolgáltató Irodája, április 1-jétől jogutódlással megszűntették a Kórház dobai telephelyét, május 1-jétől 6 múzeumi kiállítóhelyet átadtak a települési önkormányzatoknak, július 1-jétől 13 önállóan gazdálkodó intézmény gazdálkodási jogkörét részben önállóvá módosították, július 31-jétől jogutódlással megszüntetésre került a gici Sztehlo Gábor Általános Iskola, Készségfejlesztő Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon.

³⁸ A Közgyűlés 28/2009. (III.26.) MÖk határozata.

³⁹ A Közgyűlés 109/2009. (IX.17.) MÖk határozata alapján.

⁴⁰ A Közgyűlés 73/2011. (IV.28.) MÖk határozata alapján

Az intézmények megszüntetése, átszervezése, illetve átadása az intézményi kiadásoknál – éves szintre számolva – 779 millió Ft megtakarítást jelentett, ugyanakkor a települési önkormányzatoktól átvett oktatási feladatok és intézmények működtetése miatt az intézményi körben 85 millió Ft többlet kiadás is jelentkezett. Az intézményi gazdálkodási feladatok átvétele a Hivatalnál 36 millió Ft kiadásnövekedést vont maga után.

Az Önkormányzat a **2008. évben** február 29-i hatállyal jogutóddal megszüntette a Kabóca Bábszínházat. Április 1-től az egészségügyi szakellátási feladatokat nonprofit gazdasági társaság látja el. Az Önkormányzat június 15-i hatállyal megalapította a Tapolca környéki intézményei gazdasági irodája költségvetési szervet, és ezzel egyidőben további önálló gazdálkodási jogkörrel rendelkező intézményeket soroltak át részben önállóan gazdálkodó intézményeké, melyek gazdálkodási feladatainak ellátásával az újonnan alapított költségvetési szervet, illetve a Hivatalt bízták meg.

Az ajkai Bercsényi Miklós Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium 2008. augusztus 15-i hatállyal történő megszüntetésére vonatkozó döntést az Önkormányzat a korábbi fenntartó által kezdeményezett peres eljárást lezáró bírósági döntés alapján 2009. március hónapban hatályon kívül helyezte, és az intézményt a továbbiakban önálló gazdálkodási jogkörrel rendelkező költségvetési szervként működtette. Az intézményi kiadások csökkentését célzó intézkedések hatásaként az intézmények 2008. évi működési célú kiadásaiban 60 millió Ft megtakarítás volt kimutatható.

A 2008. évben létrehozott Veszprém Megyei Fűtés- és Melegvíz Szolgáltató Nonprofit Kft. által leszámolt szolgáltatási díjakat az Önkormányzat költségvetésében központilag kezelt kiadások között számolják el, és azokat az Önkormányzat továbbszámolja az érintett intézményeknek. Az Önkormányzat többségi tulajdonában lévő Kft. működésének eredményességét, tevékenységének az érintett intézmények fűtési célú kiadásaira gyakorolt hatását nem értékelték, a költségcsökkenést nem mutatták ki.

A **2009. évben** az Önkormányzat a Csecsemő és Fogyatékos Személyek Otthona csecsemőotthoni részlegét a Veszprém Megyei Területi Szakszolgálat intézményhez integrálta. A kamondi Dr. Magyar Károly Pszichiátriai Betegek Otthona beolvadt a dákai Batthyány Ilona Fogyatékos Személyek, Pszichiátriai és Szenvedélybeteg Integrált Intézményébe. A feladatok átszervezése és az azzal járó létszámcsökkentés hatásaként 142 millió Ft kiadási megtakarítást mutattak ki.

A **2010. évben** január 31-i hatállyal a Veszprém Megyei Lakásotthonok Igazgatósága beolvadt a Veszprém Megyei Gyermekvédelmi Központba, február 28-i hatállyal a Veszprém Megyei Közművelődési Intézetet az Eötvös Károly Megyei Könyvtár szervezetébe integrálták, továbbá március 31-én megszüntetésre került a Veszprém Megyei Testnevelési és Sporthivatal, valamint május 31-én a Veszprém Megyei Önkormányzat Turisztikai Hivatala. Az utóbbi két megszüntetett intézmény feladatait a hivatal vette át. Az intézményi feladatok megszüntetésével, átszervezésével kapcsolatosan 183 millió Ft megtakarítást mutattak ki.

A 2007-2010. években végrehajtott **kiadáscsökkentő intézkedések hatásként összesen 2249 millió Ft megtakarítás** volt kimutatható.

Az **intézményi feladatok racionalizálásáról, átszervezéséről** a Közgyűlés döntött. Az ezekhez készített előterjesztésekben a tervezett intézkedések indokait, várható eredményeit bemutatták. Az intézményi integráció, átszervezés végrehajtásához kikérték a szakmai szervezetek véleményét, a jogszabályban előírt egyeztetéseket lefolytatták.

Az Önkormányzat által finanszírozott **intézmények pénzellátását, gazdálkodását a 2007. évtől** fokozatosan bevezetett **kiskincstári rendszer biztosította**. A gazdálkodási feladatok szervezeti kereteinek átalakítása során 30 fős létszámcsökkentésre került sor. A kincstári típusú rendszer működtetésével, az egységes, integrált számítógépes program alkalmazásával a fenntartó naprakész és pontos információkkal rendelkezik az intézményei gazdálkodásáról, és lehetősége van az indokolatlan kifizetések megakadályozására, illetve a likviditás biztosítása érdekében azonnali intézkedések megtételére. A kincstári rendszer működtetésének **pénzügyi kihatását, az elért megtakarításokat átfogóan nem értékelték**.

A központosított beszerzések eredményeként a 2007-2010. években az intézmények gáz, villamos energia, üzemanyag felhasználásával, távközlési szolgáltatás igénybevételével és karbantartási feladataival kapcsolatos kiadásoknál összesen 592 millió Ft megtakarítás volt kimutatható.

A Közgyűlés a 108/2010. (V. 27.) és 154/2010. (VIII. 5.) számú határozataival az Önkormányzat likviditási helyzetének javítását célzó intézkedések megtételéről rendelkezett. Az önként vállalt feladatok csökkentése 151 millió Ft, a civil szervezetek támogatásainak csökkentése 37 millió Ft, a cafetéria juttatások csökkentése az intézményeknél 167 millió Ft megtakarítást eredményezett. Az intézményeknél a 30 üres álláshely zárolásával 30 millió Ft megtakarítást értek el, a hivatal működési célú kiadásainál (bér, járulékok, dologi) 15 millió Ft összegű előirányzatot zároltak.

A 2007-2010. években végrehajtott **kiadáscsökkentő intézkedések** kimutatott hatása együttesen **2249 millió Ft**, melyből 1261 millió Ft (56%) a létszámcsökkentésekhez kapcsolódott.

A 2007-2010. évek kiadáscsökkentő intézkedéseinek hatását beavatkozási területenként az alábbiak részletezik:

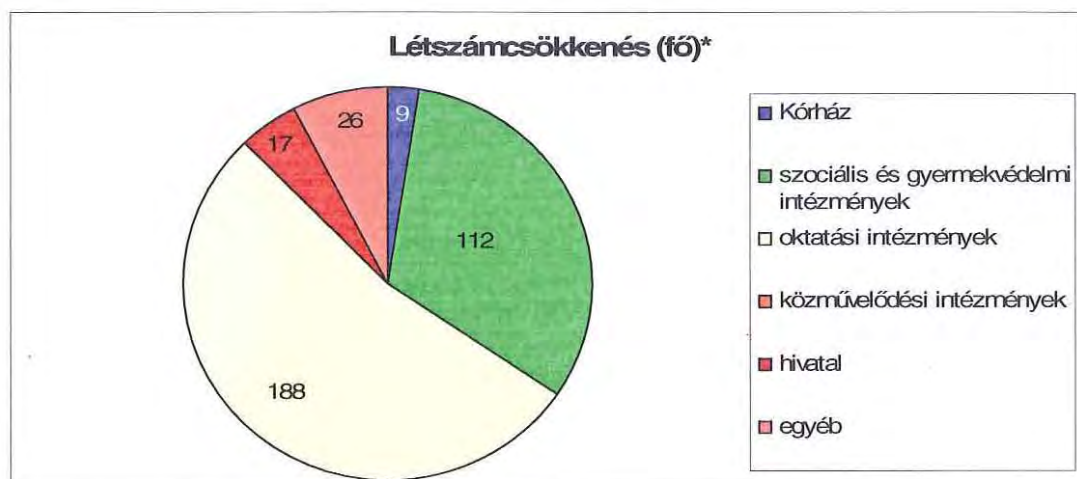
ezer Ft-ban				
Az érvényesített kiadáscsökkentés területei	Személyi juttatások és járulékai	Dologi, működési kiadások	Pénzeszköz átadások, támogatások	Összesen
A Közgyűlés működése		22 252	165 072	187 324
A Hivatalnál	108 040	2 000		110040
Az intézményeknél	1 309 207	642 161		1 951 368
ÖSSZESEN	1 417 247	666 413	165 072	2 248 732

Az önkormányzati szinten kimutatott megtakarítási intézkedésekből 1951 millió Ft (86,8 %) az **intézményeket** érintette. Ezen belül 1309 millió Ft (67,1%) megtakarítás a személyi juttatásoknál és a járulékoknál realizálódott.

A létszámcsökkentéssel érintett költségvetési szervek száma 2007-2010 között évente 40, 20, 16, illetve 30 volt, és ezen időszakban az Önkormányzatnál foglalkoztatottak átlagléttszáma – az intézményátadások, -átvételek és a létszámcsökkentések együttes hatására - 4625 főről 2942 főre csökkent. A megszüntetett álláshelyek száma 2353 volt, mely tartalmazta a más önkormányzat fenntartásába adott intézmények és a nonprofit gazdasági társasággá alakított megyei kórház dolgozóinak létszámát is (összesen 2001 fő). Kiadási megtakarítás céljából 352 fős létszámcsökkentést hajtottak végre. A Kórház gazdasági társasággá történt átalakításával 1595 álláshely szűnt meg az Önkormányzatnál.

A létszámcsökkentési döntések meghozatalakor a Közgyűlés nem rendelkezett arról, hogy az intézkedés az adott intézménynél mennyi szakmai és mennyi nem szakmai (intézmény-üzemeltetéssel kapcsolatos) álláshelyet érint, és ilyen adatszolgáltatásra a létszámcsökkentési döntések végrehajtását követően sem kötelezték az intézményeket.

A 2007-2010. években végrehajtott létszámcsökkenés eredményét az alábbi grafikon szemlélteti:

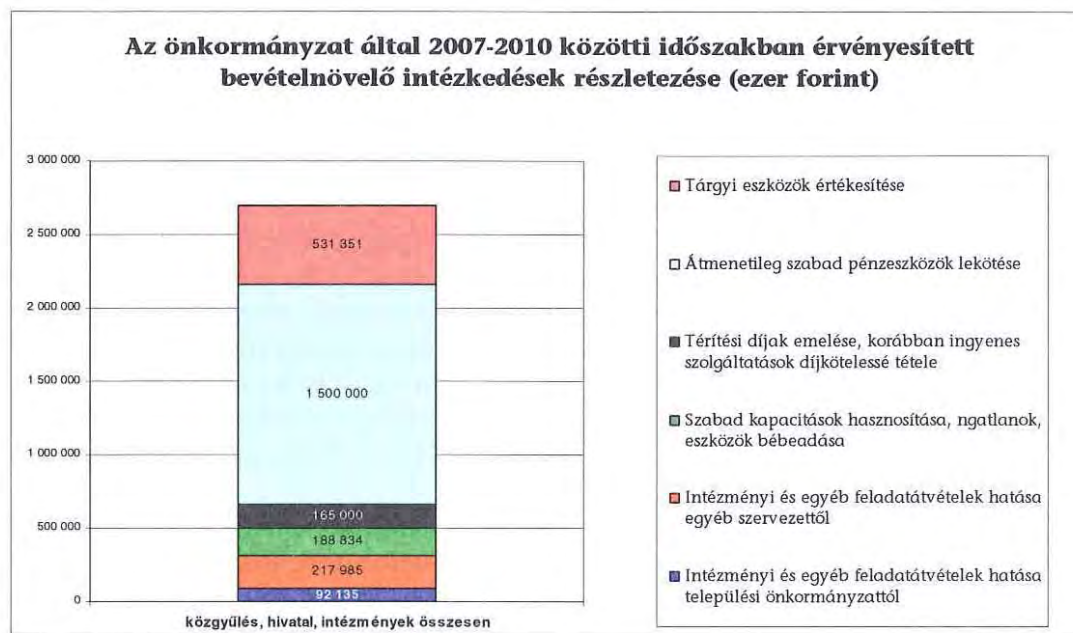
* Intézményátadás-, átszervezés hatása nélkül

A helyi szervezési intézkedések végrehajtásához az Önkormányzat az áttekinthető időszak alatt 322 millió Ft központi költségvetési támogatásban részesült, amelynek felhasználásával 248 fő álláshelyet tartósan leépített. A további álláshely csökkenésekhez központi támogatás nem kapcsolódott (üres álláshelyek megszüntetése, más fenntartónál, illetve gazdasági társaságnál történő továbbfoglalkoztatás miatt.)

Az Önkormányzatnál **2011. első negyedévében folytatódott** a feladatok átszervezése és **a kiadási megtakarítást célzó intézkedések megtétele**. Az önkormányzati hivatalnál 9 fős, az intézményeknél összesen 57 fős létszámcsökkentést rendeltek el. A Közgyűlés a 2011. február 24-i ülésén döntött a szociális feladatokat ellátó intézményrendszere átalakításáról, a feladatellátás racionalizálásával a jelenlegi 9 intézményt július 1-től 2 egyesített intézménybe integrálják. A Veszprém Megyei Gyermekközpontban 2 lakásotthon megszüntetésének előkészítéséről döntött a Közgyűlés. 2011. július 1-jei hatállyal megszüntetésre kerül az Önkormányzat Tapolca környéki intézményei gazdasági

irodája megnevezésű költségvetési szerv, melynek feladatait a Hivatal veszi át. Az álláshely csökkentések végrehajtásával 43 millió Ft kiadási megtakarítást irányoztak elő, az intézményi átalakítások, megszüntetések várható eredményét nem számszerűsítették.

A kiadáscsökkentő intézkedések mellett az Önkormányzat az alábbiakban számszerűsített **bevételelnövelő intézkedéseket** tette:

A **bevételelnövelésre irányuló intézkedések** számszerűsített összege **2695 millió Ft** volt, melyből a Balatontourist Rt. értékesítéséből, valamint a kötvénykibocsátásból származó bevétel 2008-2010. évi lekötése, befektetése eredményeként realizált – 1500 millió Ft összegű - hozam, illetve kamatbevétel 55,7%-ot tett ki. A Balatontourist Rt. 4040 millió Ft vételárából a 2005-2006. években befolyt 2040 millió Ft bevételből 2007. január 1-jéig felhasználás nem történt. A vételár fennmaradó részét a vevő a 2007. évben fizette meg az Önkormányzatnak.

A települési önkormányzatoktól az intézmények működtetéséhez átvett, valamint az intézmények által különböző szervezetektől – pályázatok útján, illetve megállapodások alapján - átvett pénzeszközök a bevételi többletből 310 millió Ft-tal, 11,5%-kal részesedtek. Az intézményi ingatlanok bérbeadásából, az ellátásokért fizetendő térítési díjak emeléséből, valamint a tárgyi eszközök értékesítéséből 885 millió Ft (32,8%) bevételi többlet származott.

Az Önkormányzat a 2011. évi költségvetési rendeletben tárgyi eszközök (ingatlanok, gépjármű) értékesítéséből – eredeti előirányzatként – 282 millió Ft felhalmozási célú bevételt tervezett, melynek realizálása az ingatlanok esetében bizonytalan.

A Közygűlés a 14/2011. (II. 24.) határozatában felhatalmazta a Közygűlés elnökét arra, hogy tárgyalásokat folytasson a települési önkormányzatok vezetőivel az átvett feladatokhoz történő hozzájárulás mértékéről, de annak konkrét összegéről nem rendelkezett. Az Önkormányzat álláspontja szerint a 2011. évi

költségvetés hiányának csökkentése érdekében szükséges az, hogy a települési önkormányzatok legalább az Önkormányzat saját forrásaiból nyújtott intézményi támogatás 35%-ának mértékéig részt vállaljanak az intézmények finanszírozásában, a feladat helyben történő ellátása érdekében.

5. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK GAZDÁLKODÁSI RENDSZERÉNEK 2007. ÉVI ELLENŐRZÉSE SORÁN A PÉNZÜGYI EGYENSÚLY JAVÍTÁSÁRA TETT SZABÁLYSZERŰSÉGI ÉS CÉLSZERŰSÉGI JAVASLATOK HASZNOSULÁSA

Az Önkormányzat gazdálkodási rendszerének 2009. évi ellenőrzéséről készített jelentésben az ÁSZ kettő célszerűségi javaslatot tett. A **jelentést a Közgyűlés megismerte**, határozatával elfogadta.

A **pénzügyi egyensúly javítására egy célszerűségi javaslat vonatkozott**. Javasoltuk a főjegyzőnek: „*tájékoztassa – évente végzett számítások alapján – a Közgyűlést az Önkormányzat eladósodásának növekedésére figyelemmel arról, hogy a hosszú lejáratú, adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásokból adódó tőke és kamatfizetési kötelezettségét az Önkormányzat milyen feltételek biztosítása mellett tudja teljesíteni*”. A Közgyűlés határozatában határidőként a költségvetés benyújtásának időpontját írta elő, felelősként a főjegyzőt megjelölve.

A **tájékoztató** 2010. évben az előírt határidőre elkészült, ugyanakkor a 2011. évi költségvetés előterjesztésekor a tájékoztatás elmaradt.

A számvevői jelentésnek a pénzügyi egyensúly **javítására kettő szabályszerűségi javaslata volt**. Javasoltuk a főjegyzőnek: „*gondoskodjon arról, hogy az Áht. 8/A. § (7) bekezdésében foglalt előírásoknak megfelelően a költségvetési rendelettervezetekben a költségvetési bevételek összességének megállapításakor finanszírozási célú pénzügyi bevételeket ne vegyenek figyelembe költségvetési hiányt módosító bevételként, valamint arról, hogy a költségvetési rendelet az Áht. 118. § (1) bekezdés 2. b) pontjában, valamint az Ámr. 29. § (1) bekezdés g) pontjában előírtaknak megfelelően tartalmazza a többéves kihatással járó döntések számszerűsítését évenkénti bontásban, a többéves kihatással járó európai uniós támogatások igénybevételével megvalósuló feladatok előirányzatait éves bontásban*”.

A költségvetési többletet, vagy hiányt módosító finanszírozási célú bevételek és kiadások és a több éves kihatással járó döntések bemutatása érdekében a Közgyűlés a 22/2009. (IX. 24.) számú rendeletével módosította az Önkormányzat költségvetési és zárszámadási rendeletei egyes mellékletei tartalmának meghatározásáról szóló 10/2005. (IX. 16.) számú rendeletét.

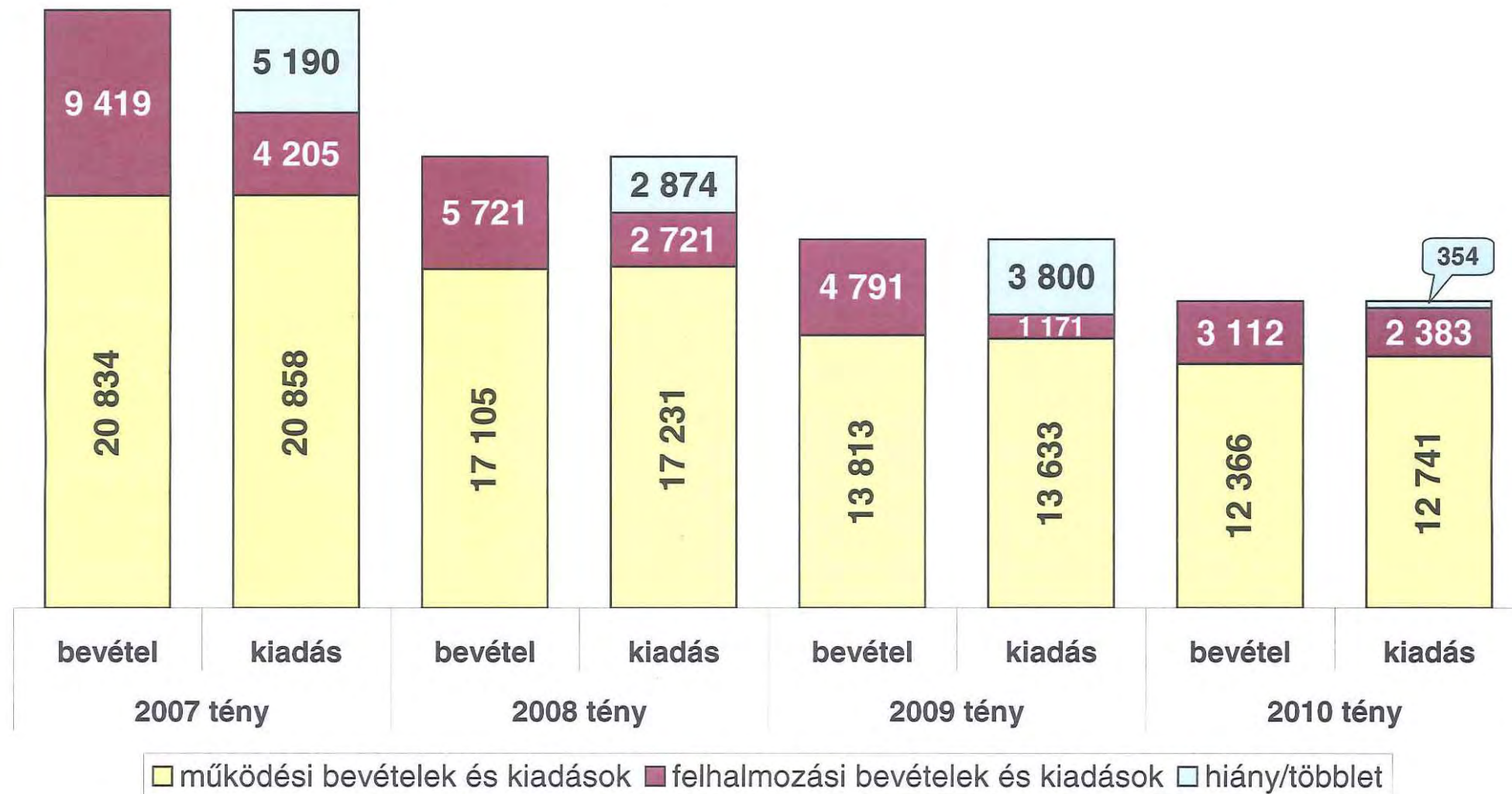
Budapest, 2011. december „ 14 ”

Domokos László
Domokos László

Melléklet: 7 db 22 lap

Működési és felhalmozási célú hiány/többség alakulása (ezer Ft)

1. FOLYÓ KÖLTSEGVETÉS*				
	2007.	2008.	2009.	2010.
1.1.1. Saját működési bevételek	5 099 433	5 301 186	4 489 786	3 767 316
1.1.2. Kültügyi támogatás	5 847 642	7 588 484	6 253 003	5 661 864
1.1.3. Átengedett bevételek	1 766 987	839 001	851 092	473 000
1.1.4. Államháztartáson belülről kapott támogatások	7 898 131	3 288 666	1 413 962	1 705 087
1.1.5. EU-tól és külföldről kapott bevételek	1 753	2 880	54 186	556
1.1.6. Államháztartáson kívülről kapott bevételek	57 974	59 286	52 767	110 032
1.1.7. Előző évi pénzmaradvány átvétel	142 363	227 277	153 490	117 913
1.1. Folyó bevételek = 1.1.1.+1.1.2.+1.1.3.+1.1.4.+1.1.5.+1.1.6.+1.1.7.	20 814 283	17 306 780	13 268 286	11 835 768
1.2.1. Működési kiadások kamatkiszáradások nélkül	20 119 439	15 539 406	12 822 025	12 092 139
1.2.2. Államháztartáson belülről átadott pénzeszközök	219 571	623 568	116 301	66 315
1.2.3.1. vállalkozásoknak	12 609	970	0	100
1.2.3.2. EU-nak, illetve külföldre	0	300	0	0
1.2.3.3. magánszemélyeknek	304 376	340 439	348 741	395 422
1.2.3.4. nonprofit szervezeteknek	189 240	563 552	180 634	67 530
1.2.3. Transzferkiadások (=1.2.3.1.+1.2.3.2.+1.2.3.3.+1.2.3.4.)	506 225	905 261	529 375	463 052
1.2.4 Kamatkiszáradások	10 943	149 884	164 435	107 125
1.2.5. Előző évi pénzmaradvány átadás	142 363	227 277	153 490	117 913
1.2. Folyó kiadások = 1.2.1.+1.2.2.+1.2.3.+1.2.4.+1.2.5	20 998 541	17 445 396	13 785 626	12 846 544
1.3. Folyó költségvetés egyenlege MŰKÖDÉSI JÖVEDELEM (1.1. - 1.2.)	-184 258	-138 616	-517 340	-1 010 776
2. FELHALMOZÁSI (BERUHÁZÁSI) KÖLTSEGVETÉS**				
2.1.1. Saját tőkebevételek	2 494 875	72 686	87 958	301 808
2.1.2. Államháztartáson belülről kapott támogatások	201 721	157 781	205 868	358 671
2.1.3. EU-tól és külföldről kapott támogatások	0	0	148 562	99 068
2.1.4. Államháztartáson kívülről kapott támogatások	159 911	216 202	182 108	111 930
2.1. Felhalmozási (beruházási) bevételek (=2.1.1.+2.1.2.+2.1.3.+2.1.4.)	2 856 507	446 669	624 496	871 477
2.2.1. Saját beruházási kiadás áfával	1 371 077	933 726	490 683	1 087 043
2.2.2. Saját felújítási kiadás áfával	65 137	160 987	159 244	104 166
2.2.3. Államháztartáson belülről átadott pénzeszközök	357 261	166 809	305 673	159 864
2.2.4. EU-nak és külföldnek adott pénzeszközök	0	0	0	0
2.2.5. Államháztartáson kívülről adott pénzeszközök	34 055	58 707	188 233	150 667
2.2.6. Befektetési célú részesedések vásárlása	0	296 254	15 000	868 420
2.2. Felhalmozási (beruházási) kiadások (=2.2.1.+2.2.2.+2.2.3.+2.2.4.+2.2.5.+2.2.6.)	1 827 530	1 616 483	1 158 833	2 370 160
2.3. Beruházási költségvetés egyenlege (2.1. - 2.2.)	1 028 977	-1 169 814	-534 337	-1 498 683
3. FINANSZÍROZÁSI MŰVELETEK NÉLKÜLI (GFS) POZÍCIÓ				
(1.3.) Folyó költségvetés egyenlege Működési Jövedelem + (2.3.) Beruházási költségvetés egyenlege	844 719	-1 308 430	-1 051 677	-2 509 459
4. FINANSZÍROZÁSI MŰVELETEK				
4.1. Hitelfelvétel	2 151	131 341	12 182	0
4.2. Hiteltörlesztés	0	6 087	12 754	24 936
4.3. Forgatási és befektetési célú értékpapírok kibocsátása	5 000 000	0	0	0
4.4. Forgatási és befektetési célú értékpapírok beváltása	0	0	0	0
4.5. Forgatási és befektetési célú értékpapírok értékesítése	0	0	3 599 999	0
4.6. Forgatási és befektetési célú értékpapírok vásárlása	1 682 316	1 100 002	0	0
4.7. Egyéb finanszírozási bevételek (függő, átfutó, kiegyenlítő)	-128 212	-83 131	-175 963	-306 390
4.8. Egyéb finanszírozási kiadások (függő, átfutó, kiegyenlítő)	12 696	55 354	-34 210	50 630
4.9. Finanszírozási műveletek egyenlege (4.1.-4.2.+4.3.-4.4.+4.5.-4.6.+4.7.-4.8.)	3 178 927	-1 113 233	3 457 674	-381 956
5. TÁRGYÉVI POZÍCIÓ				
(3.) FINANSZÍROZÁSI MŰVELETEK NÉLKÜLI (GFS) POZÍCIÓ + (4.9.) Finanszírozási műveletek egyenlege	4 023 646	-2 421 663	2 405 997	-2 891 415
6. NETTÓ MŰKÖDÉSI JÖVEDELEM				
(1.3.) Működési Jövedelem - Törlesztés (4.2. Hiteltörlesztés + 4.4. Forgatási és befektetési célú értékpapírok beváltása)	-184 258	-144 703	-530 094	-1 035 712
TÁJÉKOZTATÓ ADATOK				
Összes kötelezettség	5 780 490	6 230 116	6 834 618	8 317 310
ebből rövid lejáratú	713 911	125 715	542 285	727 561
Összes szállítói kötelezettség	709 552	112 643	163 001	337 024
ebből lejárt	0	0	0	126 299
Pénz és tőkepiaci kötelezettség (adósság)	5 067 706	6 117 155	6 268 572	7 588 208
ebből rövid lejáratú	1 390	12 754	24 936	12 754
PPP szerződésből hátra lévő kötelezettséges állomány	0	0	0	0
ebből lejárt szolgáltatási díj miatti kötelezettség	0	0	0	0
Folyószámlahitel napi átlagos állománya	0	0	13 932	397 015
Likvidhitel napi átlagos állománya	0	0	0	0
Munkabérlés napi átlagos állománya	0	0	0	4 643
Peres eljárásokból fennálló függő kötelezettségek	0	0	0	0
Finanszírozásba bevonható eszközök összesen :	8 284 222	6 962 561	5 768 559	2 877 144
Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0
Hosszú lejáratú bankbetétek	0	0	0	0
Értékpapírok	2 499 997	3 599 999	0	0
Pénzeszközök (idegen pénzeszközök nélkül)	5 784 225	3 362 562	5 768 559	2 877 144

* Bevételekben nem térül, a kiadásokban nem jelenik meg az amortizáció, a vagyoni helyzetet az egyenleg befolyásolja

** Bevételekben vagyon megőrzésre és bővítésre fordítható források.

Megjegyzés

A számtartási leírás némileg eltér az ÁSZ módszertanában korábban alkalmazott besorolásoktól. A jelen besorolás általános közgazdasági megfontolásokon alapul, amely testet ölt az SNA statisztikai módszertanában is. Folyó tételek alatt értjük azokat a kiadásokat és bevételeket, amelyek az egység vagyoni helyzetét automatikusan nem változtatják. Bevételek oldalán ilyenek az adók, a tényező jövedelmek, transzferek, kiadási oldalán a transzferek és a szolgáltatás nyújtásával kapcsolatos működési kiadások. Felhalmozási, vagy tőke tételek módosítják a vagyon nagyságát. Privatizációs bevétel csökkenti a vagyont, fizikai beruházás, vagy pénzügyi befektetés növeli.

A folyó költségvetés egyenlege (működési jövedelem) tartalmazza a kamatkiszáradásokat is, mind a működési, mind a fejlesztési kamatot, mert ezek közgazdaságilag tényezőjövetelek. Nem tartalmazzák a pénzforgalmi bevételek és kiadások a követelés elengedés miatt könyvelt bevételi és kiadási pénzforgalmi tételeket, mivel ezek egymást kioltják és valójában technikai elszámolási műveletnek minősülnek, így indokolatlanul változtatják a költségvetési év kiadási és bevételi adatait, hiszen valójában a bevétel soha nem realizálódott, és a költségvetési évben kiadás sem történt, csak elengedték a követelést.

A nettó működési jövedelemet a törlesztés levonásával a folyó költségvetés egyenlegéből (működési jövedelemből) származtatjuk. Transzfer kiadásoknak nevezzük azokat a folyó és felhalmozási tételeket, amelyeket nem az adott önkormányzat használ fel szolgáltatásnyújtásra.

Az önkormányzat bevételeinek és kiadásainak, adósságszolgálatának alakulása

Sor- szám	Megnevezés	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év
		lény	lény	lény	lény
I.	MŰKÖDÉSI BEVÉTELEK	21 005 327	17 832 692	13 932 967	12 155 321
1.	Sajátos folyó bevételek	5 150 289	5 301 352	4 485 039	3 469 764
1.1.	Intézmények működési bevétele	2 966 749	2 390 355	1 954 450	2 127 571
1.2.	Illetékbevételek	1 910 074	2 177 516	1 894 415	1 295 720
1.3.	Helyi adóbevételek és pótlékok	0	0	0	0
1.4.	Kamat bevétel működési része	148 773	731 928	636 134	46 473
1.5.	Egyéb folyó működési bevételek	124 693	1 553	0	0
2.	Támogatás értékű működési bevételek	448 159	664 826	757 526	942 302
	ebből:	0	0	0	0
	helyi önkormányzatoktól és költségvetési szerveitől	111 768	255 589	176 203	108 400
	többcélú kistérségi társulástól	29 094	60 503	70 779	106 502
3.	Pénzforgalom nélküli bevételek működésre jóváhagyott része	759 422	875 311	822 918	737 721
4.	Államháztartáson kívülről működési célra átvett pénzeszközök	59 727	62 166	106 953	110 588
	ebből:	0	0	0	0
5.	Központi támogatások és átengedett források működési része	14 587 734	10 909 037	7 780 929	6 894 946
	ebből:	0	0	0	0
	SZJA	1 766 987	839 001	851 092	473 000
	önkormányzat és intézmények állami támogatásának működési része	5 370 771	7 466 196	6 253 003	5 659 161
	költségvetési kiegészítések, visszatérülések	0	0	0	0
	társadalombiztosítási alapról	7 449 976	2 603 840	656 434	762 785
	bevétel	21 005 327	17 832 692	13 932 967	12 155 321
II.	MŰKÖDÉSI KIADÁSOK (kamatkiadás nélküli)	21 048 029	17 280 432	13 816 652	12 709 389
1.	Folyó működési kiadások összesen kamatkiadások nélküli	20 083 844	15 496 210	12 730 791	12 077 540
	ebből:	0	0	0	0
	személyi juttatások	10 113 871	8 624 067	7 025 910	6 803 631
	munkaadót terhelő járulékok	3 191 952	2 858 664	2 051 612	1 753 498
	dologi kiadások	6 557 933	4 110 880	3 569 405	3 363 614
	egyéb folyó kiadások	118 535	101 036	83 964	156 797
	egyéb folyó működési kiadások	101 553	1 553	0	0
2.	Támogatások, elvonások és egyéb folyó átutalások	527 129	905 261	529 375	462 052
	ebből:	0	0	0	0
	működési célú pénzeszköz átadás államháztartáson kívülre	205 902	565 585	180 634	67 630
	működési célú pénzeszköz átadás államháztartáson belülre	20 904	0	0	0
	társadalom és szociálpolitikai juttatások	300 323	339 696	348 741	395 422
3.	Előző évi pénzmaradvány átadás, visszafizetés működési	217 485	255 393	240 185	102 482
4.	Támogatás értékű működési kiadás	219 571	623 568	116 301	66 315
	ebből:	0	0	0	0
	önkormányzatoknak	218 743	612 134	101 240	59 997
	kistérségi társulásoknak	828	1 438	2 197	1 130
	ebből:	0	0	0	0
III.	ADÓSSÁGSZOLGÁLAT	10 943	155 971	177 189	132 061
	töketörlesztési kötelezettség: működési	0	0	0	24 936
	felhalmozási	0	6 087	12 754	0
	kamatfizetési kötelezettség: működési	0	0	0	36 534
	felhalmozási	10 943	149 884	164 435	68 591
	hosszú lejáratú értékpapír beváltása, vásárlása	0	0	0	0
	beváltás (befektetési célú beföldi)	0	0	0	0
	vásárlás (befektetési célú)	0	0	0	0
	beváltás (külföldi)	0	0	0	0
IV.	FELHALMOZÁSI BEVÉTELEK	3 870 172	5 079 071	1 212 776	3 440 576
1.	Saját felhalmozási és tőkejellegű bevétel	2 444 019	73 769	83 252	600 022
1.1.	Tárgyi eszközök, immat. javak értékesítése, Áfa visszatérítés	394 365	50 287	76 669	289 622
1.2.	Privatizációból származó bevétel	11 908	11 016	3 316	0
1.3.	Osztalék, részesedések	2 022 000	0	0	0
1.4.	Kamatbevétel felhalmozási része	0	0	0	273 272
1.5.	Helyi adók átengedett adók felhalmozási része	0	0	0	0
1.6.	Egyéb folyó felhalmozási bevételek	15 746	12 486	10 667	37 128
2.	Támogatásértékű felhalmozási bevételek	201 721	157 781	205 868	358 671
	ebből:	0	0	0	0
	helyi önkormányzatoktól és költségvetési szerveitől	8 136	49 083	28 012	91 424
	többcélú kistérségi társulástól	0	0	1 553	14 025
3.	Pénzforgalom nélküli bevételek felhalmozásra jóváhagyott része	387 650	4 509 011	562 986	2 268 182
4.	Államháztartáson kívülről felhalmozási célra átvett pénzeszközök	159 911	216 202	182 972	112 200
	ebből:	0	0	0	0
5.	Állami felhalmozási és tőkejellegű bevétel	476 871	122 288	147 698	101 501
5.1.	EU költségvetésből átvétel	0	0	147 698	98 798
5.2.	Önkormányzatok költségvetési támogatása felhalmozási célra	476 871	122 288	0	2 703
	ebből:	0	0	0	0
V.	FELHALMOZÁSI KIADÁSOK	1 767 099	1 632 832	1 163 919	2 400 852
1.	Folyó felhalmozási kiadások kamatkiadások nélküli	1 491 706	1 392 301	684 927	2 059 757
1.1.	Beruházás, felújítás	1 436 214	1 094 713	648 927	1 191 209
1.2.	Értékesített tárgyi eszközök eAfa befizetés	55 492	1 334	0	128
1.3.	Részesedések vásárlása	0	296 254	15 000	868 420
2.	Támogatások, elvonások és egyéb folyó átutalások	34 055	58 707	186 233	150 667
	ebből:	0	0	0	0
	felhalmozási célú pénzeszköz átadás államháztartáson kívülre	24 705	54 622	40 183	149 917
	felhalmozási célú támogatások, kölcsön, kölcsön törlesztése	9 350	4 085	148 050	750
3.	Támogatásértékű felhalmozási kiadások	234 804	165 256	305 673	159 864
	ebből:	0	0	0	0
	helyi önkormányzatoknak és költségvetési szerveinek	232 914	165 244	240 389	159 864
	többcélú kistérségi társulásoknak	1 890	0	65 284	0
4.	Pénzforgalom nélküli kiadások felhalmozásra jóváhagyott része	6 534	16 568	5 086	30 564
	kontroll (mük-bev.+felh.bev)	24 675 499	22 911 763	15 145 743	15 695 897
	kontroll tárgyi költség. kiadás (II.+V.+6/6+6/25)	22 826 071	19 063 148	14 945 006	15 217 366
	adósságszolgálatból fennálló	1 682 318	1 108 089	12 754	24 936
	kontroll összes kiadás	24 508 387	20 169 237	14 957 760	15 242 302
5.	Hitelek, kölcsön felvétel	3 319 835	-968 661	3 612 181	0
6.1.	rövid lejáratú hitelek felvétele	0	0	0	0
6.2.	hosszú lejáratú hitelek felvétele	0	0	12 182	0
6.3.	hosszú lejáratú hitelek felvétele	2 151	131 341	0	0
	Befektetési és hosszú lejáratú értékpapírok kibocsátása, értékesítése	5 000 000	0	0	0
	kibocsátás (befektetési célú beföldi)	5 000 000	0	0	0
	értékesítés (befektetési célú)	0	0	0	0
	kibocsátás (külföldi)	0	0	0	0
6.4.	forgalmas célú értékpapírok beváltása, vásárlása és a kibocsátása, értékesítése egyenlege	-1 682 316	-1 100 002	3 599 999	0
6.6.	hitefelvételei külföldről	0	0	0	0
VII.	Finanszírozási pü-i műveletek egyenlege	3 319 835	-974 746	3 599 427	-24 936

Veszprém Megyei Önkormányzat

**Az Önkormányzat 2007-2010 években megvalósított, illetve 2010. december 31-én
fennálló fejlesztési feladatokhoz kapcsolódó kötelezettségeinek összegzése***

ezer Ft-ban!

Fejlesztési feladat megnevezése, és a közgyűlési határozat száma	Beruházás kezdete	Teljes bekerülési költség	2006. december 31-ig teljesített kiadás	2007-2010. évek között teljesített kiadás	2010. év utánra vállalt kötelezettség	2010. utáni kötelezettség-vállalás forrásösszetétele				
						Saját bevétel	Hitel	Kötvény	EU-s támogatás	Hazai támogatás
Megyei Kórház-Rendelőintézet, onkológiai centrum építésének előkészítése (kötvény)	2005	1 420 860	20 243	55 946	1 344 671			1 344 671		
Fogyatékosok Otthona Dáka, intézményrekonstrukció (címezett támogatás)	2005	826 419	191 338	635 081						
Megyei Kórház-Rendelőintézet, traumatológiai műtöbökk kialakítása (címezett támogatás)	2005	657 289	644 618	12 671						
Bakonyi Természettudományi Múzeum, új elhelyezés (részben egyházi kártalanítással)	2005	254 132	140 986	113 146						
intézményi mosodák rekonstrukciója (200 millió Ft hitel)	2005	212 344	59 389	152 955						
Óveges József Szakképző Iskola, kollégium kialakítása (címezett támogatás)	2005	187 725	78 085	109 640						
közművelődési intézmények új elhelyezése (részben CÉDE támogatás)	2005	176 743	149 147	27 596						
Faller Jenő Szakképző Iskola, vasipari tanműhely korszerűsítése	2005	36 870	25 266	11 604						
támogatásértékű felhalmozási kiadásállami gondozott fiatalok lakáshoz jutásához	2005	26 346	14 841	11 505						
nevelőszülői ház kialakítása	2005	24 134	23 402	732						
Óveges József Szakképző Iskola, vizesblokk felújítás	2005	22 353	14 313	8 040						
Pszichiátriai Betegek Otthona Kamond, rekonstrukció (címezett támogatás)	2005	15 877	14 887	990						
Széchenyi Ferenc Szakképző Iskola, vizesblokk felújítás	2005	10 041	6 225	3 816						
Acsády Ignác Szakképző Iskola, fűtéskorszerűsítés (pályázati pénz+önrész)	2006	240 073	68 987	171 086						

Veszprém Megyei Önkormányzat

**Az Önkormányzat 2007-2010 években megvalósított, illetve 2010. december 31-én
fennálló fejlesztési feladatokhoz kapcsolódó kötelezettségeinek összegzése***

ezer Ft-ban!

Fejlesztési feladat megnevezése, és a közgyűlési határozat száma	Beruházás kezdete	Teljes bekerülési költség	2006. december 31-ig teljesített kiadás	2007-2010. évek között teljesített kiadás	2010. év utánra vállalt kötelezettség	2010. utáni kötelezettség-vállalás forrásösszetétele				
						Saját bevétel	Hitel	Kötvény	EU-s támogatás	Hazai támogatás
támogatásértékű felhalmozási kiadás mentőállomások építéséhez és felújításához (pénzügyi befektetés - üzletrész eladás)	2006	187 000	65 000	92 000	30 000	30 000				
támogatásértékű felhalmozási kiadás Veszprémi Egyetem részére (pénzügyi befektetés - üzletrész eladás)	2006	106 125	6 125	100 000						
támogatásértékű felhalmozási kiadás katasztrófavédelem részére (pénzügyi befektetés - üzletrész eladás)	2006	99 925	28 647	71 278						
Balácapuszta Római Kori Villagazdaság kiállítóhelyé alakítása (20 millió Ft hitel)	2006	23 430	22 500	930						
Faller Jenő Szakképző Iskola, vizesblokk felújítás	2006	14 671	8 786	5 885						
Idősek Otthona Szóc, tetőfelújítás	2006	12 042	3 967	8 075						
Megyei Múzeumi Igazgatóság átépítése (TIOP pályázat)	2007	148 165		48 373	99 792				99 792	
Megyei Kórház-Rendelőintézet, EÜ gépműszerbeszerzés (cél támogatás)	2007	138 303		138 303						
Öveges József Szakképző Iskola, fűtéskorszerűsítés	2007	74 191		74 191						
Bercsényi Miklós Szakképző Iskola, gépek, berendezések beszerzése (szakképzési hozzájárulás)	2007	14 505		14 505						
Bánki Donát Szakképző Iskola, szerszámgépek beszerzése (szakképzési hozzájárulás)	2007	12 102		12 102						

Veszprém Megyei Önkormányzat

**Az Önkormányzat 2007-2010 években megvalósított, illetve 2010. december 31-én
fennálló fejlesztési feladatokhoz kapcsolódó kötelezettségeinek összegzése***

ezer Ft-ban!

Fejlesztési feladat megnevezése, és a közgyűlési határozat száma	Beruházás kezdete	Teljes bekerülési költség	2006. december 31-ig teljesített kiadás	2007-2010. évek között teljesített kiadás	2010. év utánra vállalt kötelezettség	2010. utáni kötelezettség-vállalás forrásösszetétele				
						Saját bevétel	Hitel	Kötvény	EU-s támogatás	Hazai támogatás
támogatásértékű felhalmozási kiadás Zirci Apátság részére (pénzügyi befektetés - üzletrész eladás)	2007	10 000		10 000						
Megyei Kórház-Rendelőintézet, alaptőkeemelés	2008	295 994		295 994						
Megyei Kórház-Rendelőintézet, EÜ gépműszerbeszerzés (céltámogatás)	2008	138 002		138 002						
Csecsemőotthon építése	2008	46 958		46 958						
Faller Jenő Szakképző Iskola, szakképzési eszközök beszerzése (szakképzési hozzájárulás)	2008	38 102		38 102						
támogatásértékű felhalmozási kiadás Sümeg részére jelzőlámpás csomópontépítéshez (pénzügyi befektetés - üzletrész eladás)	2008	26 041		26 041						
Bercsényi Miklós Szakképző Iskola, szakképzési eszközök beszerzése (szakképzési hozzájárulás)	2008	19 821		19 821						
támogatásértékű felhalmozási kiadás a Megyei-Kórház rendelőintézet részére bőr- és nemibeteg gondozóhoz (pénzügyi befektetés - üzletrész eladás)	2008	19 470		19 470						
Megyei Kórház-Rendelőintézet, akadálymentesítés	2008	19 380		19 380						
Faller Jenő Szakképző Iskola, tantermek felújítása	2008	16 986		16 986						
Idősek Otthona Szóc, villamos hálózat felújítása	2008	16 653		16 653						

Veszprém Megyei Önkormányzat

**Az Önkormányzat 2007-2010 években megvalósított, illetve 2010. december 31-én
fennálló fejlesztési feladatokhoz kapcsolódó kötelezettségeinek összegzése***

ezer Ft-ban!

Fejlesztési feladat megnevezése, és a közgyűlési határozat száma	Beruházás kezdete	Teljes bekerülési költség	2006. december 31-ig teljesített kiadás	2007-2010. évek között teljesített kiadás	2010. év utánra vállalt kötelezettség	2010. utáni kötelezettség-vállalás forrásösszetétele				
						Saját bevétel	Hitel	Kötvény	EU-s támogatás	Hazai támogatás
Öveges József Szakképző Iskola, ügyviteli és számítástechnikai eszközök (szakképzési hozzájárulás)	2008	15 381		15 381						
VMÖK Hivatala, informatikai hálózat korszerűsítése	2008	13 355		13 355						
VMÖK Hivatala, gépkocsibeszerzés	2008	13 292		13 292						
Megyei Kórház-Rendelőintézet, rendelőhelyiség átalakítása	2008	11 145		11 145						
VMÖK Hivatala, szoftverfejlesztések és licencek	2008	11 040		11 040						
Bánki Donát Szakképző Iskola, ügyviteli és számítástechnikai eszközök beszerzése (szakképzési hozzájárulás)	2008	11 004		11 004						
VMÖK Hivatala, Pálköve üdülők háza felújítása	2008	10 744		10 744						
Pápai Termásvízhasznosító Zrt.-ben üzletrész vásárlás (kötvény)	2009	787 000		787 000						
Kozmutza Flóra Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Speciális Szakiskola és Kollégium, intézményrekonstrukció (KDOP pályázat)	2009	449 897		441 508	8 389				8 389	
Megyei Kórház-Rendelőintézet, tagi kölcsön gépbeszerzéshez	2009	145 000		145 000						
Veszprém Megyei Lakásotthonok felújítása (TIOP pályázat)	2009	49 819		49 819						
Bakonyi Szakképzés-szervezési Társulás, "Esélyt a jövőnek" pályázati önrész	2009	32 530		23 695	8 835				8 835	
Idősek Otthona Szóc, akadálymentesítés (TIOP pályázat)	2009	32 217		32 172	45			45		

Veszprém Megyei Önkormányzat

**Az Önkormányzat 2007-2010 években megvalósított, illetve 2010. december 31-én
fennálló fejlesztési feladatokhoz kapcsolódó kötelezettségeinek összegzése***

ezer Ft-ban!

Fejlesztési feladat megnevezése, és a közgyűlési határozat száma	Beruházás kezdete	Teljes bekerülési költség	2006. december 31-ig teljesített kiadás	2007-2010. évek között teljesített kiadás	2010. év utánra vállalt kötelezettség	2010. utáni kötelezettség-vállalás forrásösszetétele				
						Saját bevétel	Hitel	Kötvény	EU-s támogatás	Hazai támogatás
támogatásértékű felhalmozási kiadás Balatonfüred részére oktatási beruházáshoz	2009	30 000		30 000						
Idősek Otthona Külsővat, akadálymentesítés	2009	29 537		29 537						
Pszichiátriai Betegek és Fogyatékosok Otthona Lesencetomaj, tetőtérbeépítés, irodák kialakítása	2009	15 492		15 292	200			200		
VMÖK Hivatala, informatikai hálózat bővítése	2009	14 182		14 182						
Petőfi színház, gépkocsibeszerzés	2009	13 280		13 280						
Megyei Múzeumi Igazgatóság "Tudástár" kiállítás (Alfa II. pályázat)	2009	12 758		12 758						
Fogyatékosok Otthona Dáka, akadálymentesítés	2009	10 746		10 746						
Faller Jenő Szakképző Iskola, hegesztő tanműhely bővítése	2009	10 509		10 509						
Idősek Otthona Külsővat, tűzjelző rendszer kiépítése	2009	10 302		10 302						
Óveges József Szakképző Iskola, szakképzési eszközök beszerzése (szakképzési hj)	2009	10 301		10 301						
támogatásértékű felhalmozási kiadás a veszprémi székesegyház felújításához	2009	10 000		10 000						
támogatásértékű felhalmozási kiadás Balatonfüred részére vívóteremhez	2009	10 000		10 000						
támogatásértékű felhalmozási kiadás Tapolca részére tornaterem felújításához és kisbusz vásárlásához	2009	10 000		10 000						
pedagógiai inffomatikai infrastruktúra fejlesztés (TIOP pályázat)	2010	271 960	0	145	271 815					271 815

Veszprém Megyei Önkormányzat

**Az Önkormányzat 2007-2010 években megvalósított, illetve 2010. december 31-én
fennálló fejlesztési feladatokhoz kapcsolódó kötelezettségeinek összegzése***

ezer Ft-ban!

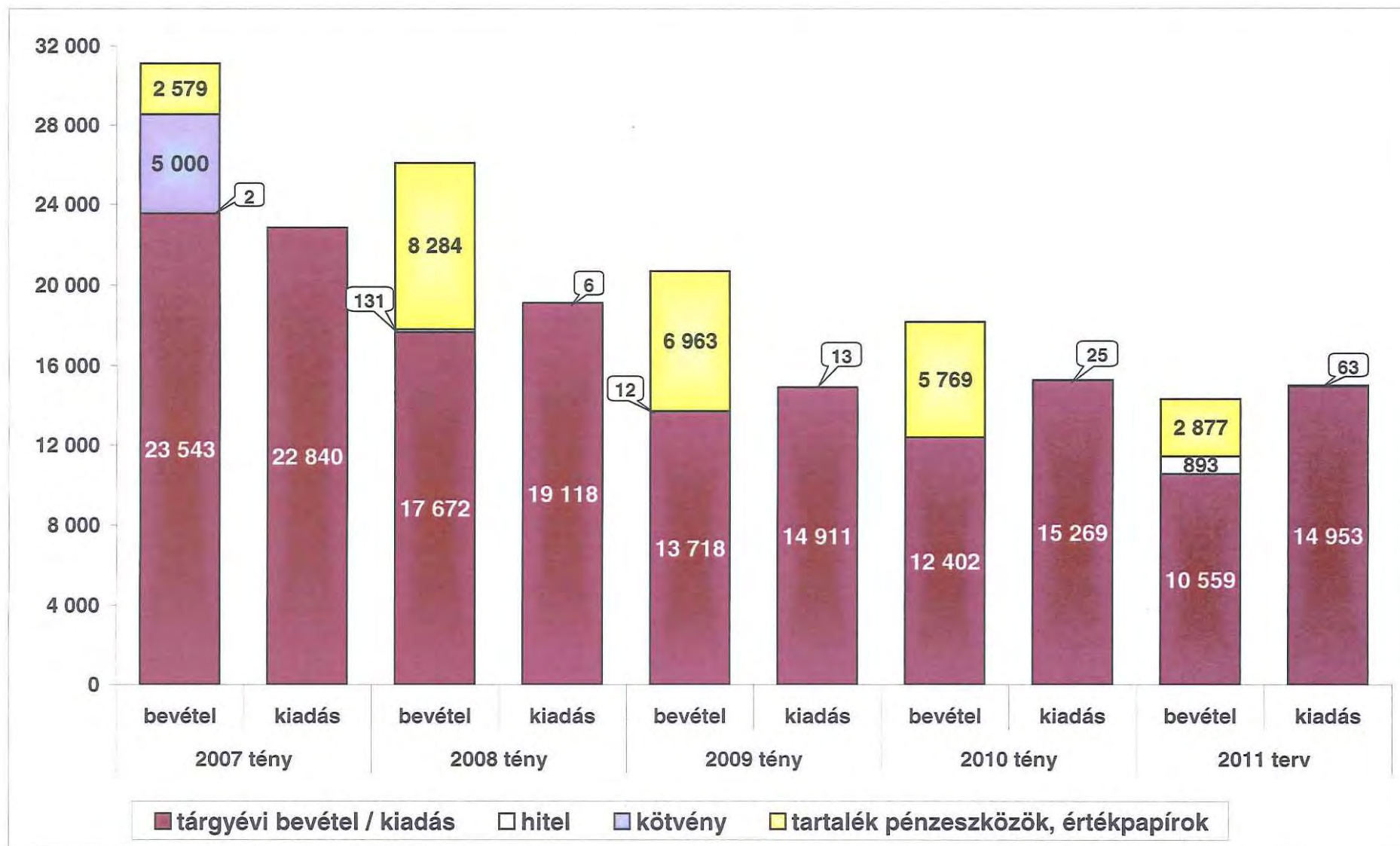
Fejlesztési feladat megnevezése, és a közgyűlési határozat száma	Beruházás kezdete	Teljes bekerülési költség	2006. december 31-ig teljesített kiadás	2007-2010. évek között teljesített kiadás	2010. év utánra vállalt kötelezettség	2010. utáni kötelezettség-vállalás forrásösszetétele				
						Saját bevétel	Hitel	Kötvény	EU-s támogatás	Hazai támogatás
Reguly Antai Szakképző Iskola, megújuló energiával kapcsolatos pályázati támogatás	2010	192 084		189 492	2 592				2 592	
támogatásértékű felhalmozási kiadás a Megyei-Kórház rendelőintézet részére pályázathoz	2010	116 304		116 304						
Pápai Ingatlanfejlesztő Kft.-ben üzletész vásárlás (kötvény)	2010	96 420		96 420						
Petőfi Színház, épületfelújítás	2010	36 097		36 097						
támogatásértékű felhalmozási kiadás a Megyei-Kórház rendelőintézet részére gépműszervásárláshoz	2010	23 900		23 900						
Tüdőgyógyintézet Farkasgyepű, egyéb gépek beszerzése	2010	20 636		20 636						
Óveges József Szakképző Iskola, szakképzési eszközök beszerzése (szakképzési hj.)	2010	20 478		20 478						
Reguly Antal Szakképző Iskola, EGT norvég pályázati támogatás	2010	19 000		14 533	4 467			4 467		
Petőfi Színház, színpadtechnikai eszközök beszerzése	2010	15 259		15 259						
Idősek Otthona Devecser, lift telepítése	2010	12 700		12 700						
Tüdőgyógyintézet Farkasgyepű, gépjárműbeszerzés	2010	12 260		12 260						
Megyei Könyvtár, "Tudásexpo Expressz" pályázati támogatás	2010	11 171		11 171						
Balácapuszta Római Kori Villagazdaság kiállítóhelyé alakítása (KDOP pályázat)	2011	79 911	0	0	79 911				60 411	19 500

Veszprém Megyei Önkormányzat

**Az Önkormányzat 2007-2010 években megvalósított, illetve 2010. december 31-én
fennálló fejlesztési feladatokhoz kapcsolódó kötelezettségeinek összegzése***

ezer Ft-ban!

Fejlesztési feladat megnevezése, és a közgyűlési határozat száma	Beruházás kezdete	Teljes bekerülési költség	2006. december 31-ig teljesített kiadás	2007-2010. évek között teljesített kiadás	2010. év utánra vállalt kötelezettség	2010. utáni kötelezettség-vállalás forrásösszetétele				
						Saját bevétel	Hitel	Kötvény	EU-s támogatás	Hazai támogatás
Kozmutza Flóra Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Speciális Szakiskola és Kollégium, (KEOP pályázat)	2011	23 281	0	0	23 281			23 281		
Tanulói lap-top program (TIOP pályázat)	2011	19 939	0	0	19 939					19 939
VMÖK Hivatala, gépkocsibeszerzés támogatásértékű felhalmozási kiadás Csupak részére intelligens strand építéséhez	2011	19 000	0	0	19 000	19 000				
támogatásértékű felhalmozási kiadás regionális hulladékkezelő rendszer megvalósításához	2011	15 000	0	0	15 000	15 000				
támogatásértékű felhalmozási kiadás Sümeg részére járóbeteg szakellátáshoz	2011	10 658	0	0	10 658	10 658				
VMÖK informatikai eszközök beszerzése	2011	10 000	0	0	10 000	10 000				
10 MFt alatti fejlesztések	2007-2010			388 346						
				1 586 752	5 237 660	1 963 595				

Megjegyzés: a tartalékok a pénzeszközöket és az értékpapírokat foglalják magukba, a tárgyévi bevételek és kiadások tartalmazzák a függő, átfutó és kiegyenlítő tételeket is.

VESZPRÉM MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT KÖZGYŰLÉSÉNEK
ELNÖKE

8200 Veszprém, Megyeház tér 1. Tel.: (88)545-011, Fax: (88)545-012
E-mail: mokelnok@vpmegye.hu

Domokos László Úr
az Állami Számvevőszék Elnöke részére

Budapest
Apáczai Csere János utca 10

Leadó Zs
07-11

Tisztelt Elnök Úr!

Az Állami Számvevőszék által elkészített, a Veszprém Megyei Önkormányzat pénzügyi helyzetének ellenőrzéséről szóló jelentésre az alábbiakban kívánok válaszolni.

A jelentésben leírtakkal összességében egyetértek, azonban a javaslatok két pontja tekintetében eltérő véleményt kívánok megfogalmazni:

A javaslatok 5. pontja alapján az Önkormányzat megvizsgálhatja tulajdonosi jogkörében eljárva a Kórház üzleti tevékenységét és ez alapján intézkedéseket hoz a veszteség okainak megszüntetésére. A jelentésben az Állami Számvevőszék megfogalmazta, hogy a Veszprém Megyei Csolnoky Ferenc Kórház-Rendelőintézet, továbbiakban Kórház, gazdasági társasággá alakítása nem a várakozásoknak megfelelően alakult. A megállapítással nem tudok teljes körűen egyetérteni, mivel 2008. április 1-étől a Zrt számára működési céllal pénzeszköz átadás nem történt, az OEP finanszírozás biztosította a működés feltételeit. Ugyanakkor központilag is elismert, és ezt a jelentés is megerősíti, hogy a „kórházak működésének finanszírozására az OEP támogatás szolgál, míg a fejlesztési kiadások fedezetét az önkormányzatoknak kell biztosítani”. A megyei önkormányzat a vizsgált időszakban biztosította a fejlesztések fedezetét. Kétségtelen tény, hogy a gazdasági társasági forma esetében az amortizáció összege a veszteséget növeli, míg költségvetési intézményként az eszközök amortizációja mint vagyonsökkenés, és nem pedig mint veszteségnövelő tényező jelenik meg. Ugyanakkor a költségvetési intézmény esetében is a feladatellátás érdekében fennáll az önkormányzat eszköz visszapótlási, illetve fejlesztési kötelezettsége. Mindezek alapján természetesen a tulajdonos megvizsgálhatja a Kórház üzleti tevékenységét, megteszi a szükséges intézkedéseket, azonban ezek az intézkedések nem jelentenek garanciát a tekintetben, hogy a fenntartónak a feladatellátás érdekében ne kelljen pénzügyi támogatást nyújtania az Kórháznak, elsősorban a fejlesztési végrehajtásához, illetve az eszközei pótlására.

A javaslatok 6. pontja előírja, hogy a korlátozottan forgalomképes ingatlanok esetében szüntessük meg az alapított jelzálogjogot. A Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlése a 154/2007. (IX.13.) MÖK határozatában a Gic, Nagy L. u. 12. szám alatti

Veszprém Megye

157/1 hrsz-ú ingatlan a forgalomképes vagyoni körbe sorolta és elidegenítésre kijelölte. Az ingatlan vagyonszármazékosztásban a forgalomképes vagyoni körbe történő átvételéről a főjegyző intézkedett, az albetét lapokon az átvétel megtörtént, azonban adminisztrációs hiba miatt a kinyomtatott formátumban a fölapon nem jelent meg. Ezen adminisztrációs hiba miatt a kinyomtatott formátumban a fölapon nem jelent meg. Ezen adminisztrációs hiba miatt a kinyomtatott formátumban a fölapon nem jelent meg. Ezen adminisztrációs hiba miatt a kinyomtatott formátumban a fölapon nem jelent meg. Ezen adminisztrációs hiba miatt a kinyomtatott formátumban a fölapon nem jelent meg.

A Veszprém, Vár u. 6. szám alatti 288 hrsz-ú ingatlan korlátozottan forgalomképes vagyoni körbe tartozik. Az ingatlan keretbiztosítéki jelzálogjoggal történő megterhelése előtt a közgyűlés az Ötv. és a megyei Önkormányzat vagyonrendelete értelmében döntött az ingatlan megterheléséről a 154/2010. (VIII.05.) MÖK határozatában. Tekintettel arra, hogy az ingatlan műemlék a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal állásfoglalását is megkértük, a hozzájárulást mellékelem. A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 78-79. §-a határozza meg az önkormányzat vagyonát, mely tartalmazza a törzsvagyon körébe tartozó vagyon fogalmát, forgalomképtelen és korlátozottan forgalomképes szerinti bontásban. A 79.§ (2) bekezdés b) pontja kimondja, hogy a törzsvagyon korlátozottan forgalomképes tárgyairól törvény vagy a helyi önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint lehet rendelkezni. Azonban a 80.§ (1) bekezdése egyértelműen rögzíti azt, hogy a helyi önkormányzatot megillető tulajdonosi jogok gyakorlásáról a képviselő testület rendelkezik. A Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlésének a vagyonáról és a vagyonkezelés-, gazdálkodás szabályairól szóló 8/2002. (IX.20.) számú rendelete 19.§ a) pontjában foglalt rendelkezés szerint helyesen járt el az önkormányzat, amikor a keretbiztosítéki jelzálogjog bejegyzés előtt az önkormányzat közgyűlése döntést hozott ezen ingatlan – valamint a forgalomképes ingatlanok – megterhelhetőségéről is. A fentiek alapján kérem a javaslat megtételétől eltekinteni szíveskedjenek.

A Veszprém Megyei Önkormányzat, mint ez az Állami Számvevőszék munkatársai a jelentés tervezetben megállapították a 2007-2010. években meg tudta őrizni az intézmények gazdálkodásának stabilitását. Egyetértek azzal a megállapítással is, hogy önkormányzat gazdálkodását azonban a továbbiakban veszélyeztetik a pénzügyi kockázatok és a pénzügyi egyensúly rövid és hosszú távú fenntarthatóság azonnali központi és önkormányzati intézkedést igényel. Az önkormányzat elkészíti a cselekvési tervét a jelentés véglegesítését követően, ugyanakkor a feladatellátás biztonságos feltételeinek megteremtése nem nélkülözheti a központi támogatást.

Szeretném köszönetemet kifejezni Elnök Úrnak a kollégái által végzett munkáért, elemző munkájukkal nagy segítséget nyújtottak a megyei önkormányzat vezetésének a jelenlegi pénzügyi helyzet áttekintésében. Javaslataikat a munkánk során hasznosítani fogjuk.

Veszprém, 2011. június 27.

Veszprém Megye

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

E L N Ö K

Ikt.szám: V-3026-13/2011.

Lasztovicza Jenő úr
elnök

Veszprém Megyei Önkormányzat

Veszprém

Tisztelt Elnök Úr!

A 2011. július 22-i levelemben foglaltaknak megfelelően a megyei önkormányzat pénzügyi helyzetének ellenőrzéséről készített jelentés-tervezet megállapításaival, javaslataival kapcsolatos észrevételére az alábbi választ adom.

Elnök úr észrevételt tett a Kórház gazdasági társaságként történt működtetésével összefüggő megállapításunkra és az ahhoz kapcsolódó javaslatunkra. Az észrevételben szereplő kiegészítő információikat, magyarázatot a kórházműködtető gazdasági társaság üzleti tevékenységével, veszteséges működésével kapcsolatosan megköszönjük, azonban a tulajdonosi és az ellátási kötelezettségből adódó felelősség miatt a javaslatot továbbra is fenntartottuk.

Elnök úr kérte, hogy az észrevételében foglaltak alapján tekintsünk el a korlátozottan forgalomképes önkormányzati ingatlanokon alapított jelzálogjog megszüntetésére irányuló javaslatunktól. A fent hivatkozott törvényalkotásra figyelemmel a javaslat megtételétől eltekintek, ugyanakkor tájékoztatom Önt arról, hogy a keretbiztosítéki jelzálogjog bejegyzésére vonatkozó észrevételét a kettő érintett ingatlan közül csak az egyik esetében tudom elfogadni. A Gic, Nagy L. u. 12. szám alatti korlátozottan forgalomképes ingatlan esetében a forgalomképessé történt átsorolást – az észrevételben ismertetett intézkedés és hivatkozott dokumentum alapján – elfogadom. A Veszprém, Vár u. 6. szám alatti ingatlan Önök szerint is korlátozottan forgalomképes besorolású, emiatt az ingatlan az Ötv. 79. § (2) bekezdése alapján az önkormányzati törzsvagyon körébe tartozik. Az Ötv. 88. § (1) bekezdés b) pontjának előírása alapján hitel fedezetéül az önkormányzati törzsvagyon nem használható fel, ezért továbbra is fenntartom azt a megállapítást, hogy a keretbiztosítéki jelzálogjog bejegyzése a Veszprém, Vár u. 6. szám alatti korlátozottan forgalomképes ingatlanra az Ötv. előírásával ellentétes volt.

Köszönöm Elnök úr és munkatársai ellenőrzés során tanúsított hozzáállását, amellyel az ellenőrzés megvalósításában részt vettek, azt segítették.

Budapest, 2011. december "13".

Tisztelettel:

Domokos László

Melléklet: jelentés

